

LA DONA EN EL MÓN DEL FUTBOL: UNA LLUITA CONSTANT

Pseudònim: Virago
2n Batxillerat
29 d'abril de 2020

“Els reptes fan que la vida sigui interessant. Superar-los és el que fa que la vida
tingui sentit”
(Ralph Waldo Emerson, escriptor i filòsof)

Abstract

Después de buscar diversas ideas para el tema del trabajo de recerca, me decidí por el tema de la mujer en el mundo del fútbol, ya que tenía curiosidad por conocer la historia de la mujer y de la igualdad de género en un ámbito que me apasiona. Mi objetivo principal es demostrar que las mujeres, en el mundo del fútbol, están menos reconocidas y les cuesta mucho más llegar al éxito profesional. El trabajo se divide en una parte teórica, donde se explica el camino recorrido por la mujer a lo largo de la historia y las diferencias entre ambos sexos. En este apartado destacan los actuales torneos profesionales a nivel regional, nacional e internacional; a continuación, hay un seguido de mujeres que han representado mucho a lo largo de la historia del futbol femenino hasta a día de hoy. Para acabar de completar esta parte, he explicado mi experiencia personal como jugadora, entrenadora y futura árbitra. La parte práctica contiene un análisis de diferentes películas sobre el tema y encuestas a árbitras, jugadoras, entrenadores/as y coordinadores/as. La conclusión principal de este trabajo es que la igualdad de género no está presente en el mundo del fútbol y que poco a poco irá evolucionando.

After searching different ideas for the research project, I chose the topic: the woman in the world of football. I chose this topic because I was curious about the history of the soccer woman and the gender equality in the field that I really love: football. My main goal is to show that women, in the world of football, are less recognized than men and they need more effort to reach the top. This project is divided into two parts: the theoretical part explains the way that women have travelled has been throughout history and the different obstacles they can find still nowadays. This section highlights the current professional tournaments at regional, national and international levels; next, there are a following of women's who have represented a lot throughout the history of women's football to this day, whereas, in the practical part it contains an analysis of different films about the subject and surveys answered by referees, players, trainers and coordinators. The main conclusion of this project is that gender equality is not present in football and that we are moving forward but just little by little.

Índex

Abstract.....	2
1. Introducció.....	4
2. Primeres notícies del futbol femení	6
3. Inicis del futbol femení a Espanya	9
4. Actualitat del futbol femení.....	13
a. Seleccions.....	13
b. Àrbitres:	15
c. Directives:	17
d. Entrenadores:.....	18
5. Tornejos més importants a dia d'avui	19
e. Tornejos Regionals.....	19
f. Tornejos Nacionals	19
g. Tornejos Internacionals.....	21
6. Dones més importants en el món del futbol	25
7. Diferències entre el futbol femení i el futbol masculí	28
8. Anàlisis d'articles del Mundo Deportivo en diferents edicions del Campionat d'Espanya de Futbol Femení.....	31
9. La meva experiència personal dins del món del futbol	35
10. Anàlisi de pel·lícules	37
11. Enquestes	47
h. Àrbitres	47
i. Jugadores	50
j. Entrenadors/es i coordinadors/es	53
12. Conclusions.....	57
13. Agraïments	59
14. Bibliografia i webgrafia	60
k. Annex 1: Resultats de les enquestes a àrbitres.	67
l. Annex 2: Resultats de les enquestes a jugadores.	77
m. Annex 3: Resultats de les enquestes a entrenadors/es i coordinadors/es.....	93

1. Introducció

Amb aquest Treball de Recerca pretenc explorar i conèixer el recorregut de la dona en el món del futbol des dels seus inicis fins a l'actualitat i comprovar, si hi ha desigualtats en ambdós sexes, si es tracta igual a la dona que a l'home i si li donen la mateixa importància. L'objectiu d'aquest treball és intentar donar a conèixer les dificultats, els motius i el rerefons de totes aquelles dones que han estat i estan lluitant fins a dia d'avui per una igualtat justa. A mesura que avançava en la recerca, vaig anar prenent consciència del grau de desconeixement que jo mateixa tenia sobre el tema i això em va fer adonar que a vegades som les pròpies noies qui no ens impliquem suficientment en l'objectiu de canviar aquesta situació i que ignorem certes coses que són les que no ens permeten tenir les mateixes aspiracions futbolístiques que els nois.

Per tal de complir aquest objectiu i poder adreçar-ho al lector d'una manera senzilla i entenedora he dividit el treball en diferents apartats. Primerament, la part teòrica explica des dels inicis de la dona en el món del futbol fins a la seva figura en l'actualitat. Seguidament, he manifestat la poca importància en els mitjans de comunicació, concretament en la premsa escrita, a partir de la comparació de diferents edicions del diari El Mundo Deportivo que parlen de competicions com la Copa de la Reina o a partir de cròniques esportives del mateix diari que justifiquen l'èxit o el fracàs de certs esdeveniments que s'han celebrat al llarg de la història, on el futbol femení és el protagonista. També tracto les diferències en les instal·lacions i en el sou; incloent-hi exemples i breus explicacions per entendre'ls. Tot seguit, he escollit sis països dels quals he presentat els trets més importants. Per concloure la part més teòrica del treball, he explicat la meva experiència personal com a entrenadora, jugadora i futura àrbitra.

Per la part pràctica, buscant per diferents pàgines vaig trobar que s'havien produït diverses pel·lícules que tracten el tema de les noies futbolistes al llarg de la història i vaig pensar que podria ser bona idea introduir un apartat sobre aquestes pel·lícules al treball.

Pel que fa a l'anàlisi de les pel·lícules, el principal obstacle que em vaig trobar va ser poder veure algunes de les pel·lícules, sobretot les més antigues, però finalment vaig demanar en un videoclub si seria possible aconseguir-les d'alguna manera i, gràcies a la implicació del propietari, vaig poder-ne disposar.

El següent pas va ser plantejar-me d'analitzar la situació actual del futbol femení a partir d'enquestes a persones que coneguessin de primera mà aquest esport. Vaig fer enquestes a jugadores, entrenadors/es, coordinadors/es i àrbitres, per tal de poder fer una comparació entre aquests diferents punts de vista.

El treball es centra en la dona en el món del futbol des de l'any 1892, més o menys, ja que considero que és important destacar els seus inicis fins a l'actualitat.

El tema el vaig escollir per diverses raons. La primera i la que considero més destacable és que vull estudiar Ciències de l'activitat física de l'esport (CAFE) i Fisioteràpia a la universitat, i per tant, estar en constant relació amb diferents esports. La segona és l'interès que tinc per descobrir el motiu de lluita de totes aquelles directives, entrenadores, àrbitres i jugadores, contra la societat per tenir un lloc dins del món del futbol.

Imatge 1: Jugadora sacant de banda al torneig del MIC 15.

2. Primeres notícies del futbol femení

Des de la perspectiva actual la dona ha estat molt important en el desenvolupament i l'evolució del futbol. Les primeres notícies semblen venir de la dinastia Xinesa en què es jugava una versió més antiga del futbol amb el nom de Tsu Chu (Ts'u Chü). Al segle XII era comú que les dones practiquessin jocs amb pilota, concretament a França i Escòcia. Al 1863 es va fundar la "Football Association" amb l'objectiu de formular les regles del joc per defugir de la violència sempre que siguin socialment acceptables per a les dones.

Es creu que el primer partit oficial de futbol femení es va jugar al 1892 a Glasgow, Escòcia. Com que no hi ha suficients proves, no es garanteix que aquesta trobada fos oficial.

Dos anys més tard, l'activista pels drets de la dona, Nattie Honeyball va establir la creació d'un club a Anglaterra, denominat "British Ladies Football Club", com a símbol de lluita contra l'exclusió femenina d'un esport visibilitzat fins ara només pels homes. Nattie Honeyball, a una entrevista, va dir que va organitzar l'equip "amb la intenció de demostrar al món, que les dones no són solament criatures decoratives inútils, que és com les estan intentant presentar els homes". El primer partit considerat oficial es va executar el 23 de març del 1895 a Londres. Aquest partit el va organitzar el "British Ladies Football Club" on es van enfrontar els equips del Nord i Sud al camp del Crouch End Athletic amb un aforament d'aproximadament 10.000 persones.

Imatge 1: Nattie Honeyball, en una foto de la época.

Durant la primera Guerra Mundial, les dones angleses treballaven a les fàbriques en lloc dels homes, i en els moments d'oci, per relaxar-se després de treballar, anaven a jugar a futbol mentre que els seus homes estaven al camp de batalla.

L'absència dels homes, va ser important per la presència de la dona a la societat ja que les exclouïen de pràcticament tota la vida pública.

Un dels equips més famosos de la història del futbol femení és el Dick Kerr's Ladies F.C, fundat l'any 1917. A mesura que anaven entrenant, van començar a jugar molts partits en el qual la recaptació de diners dels quals era enviada a l'exèrcit. L'equip de Dick Kerr's, va ser el primer en jugar com els nois, amb samarreta de màniga llarga i pantalons curts.

Imatge 2: Plantilla de l'equip Dick Kerr's Ladies F.C.

En finalitzar la guerra, la Football Association no va reconèixer el futbol femení tot i la seva gran popularitat. Foren uns temps difícils i això els provocà que haguessin de jugar a camps de rugbi i en d'altres instal·lacions no equipades i no pensades per a jugar a futbol.

La nova etapa del desenvolupament del futbol femení va aparèixer al final de la segona Guerra Mundial amb la creació de l'Associació Nacional de Futbol Femení Italiana el 1950 i amb l'organització per part d'Alemanya del primer campionat europeu femení informal, el 1957. Els països del nord d'Europa també van formar part d'aquest desenvolupament, sobretot Noruega i Suècia.

A principis de la dècada dels 70, el futbol femení va entrar en una nova dinàmica internacional. El 25 de febrer va néixer a Torí, sota control de la UEFA, la Federació Internacional de Futbol Femení (FIEFF). Aquest fet va provocar que la UEFA recomanés a totes les federacions del continent que tinguessin present el futbol femení i que intentessin desenvolupar aquest esport en els seus respectius països.

Al 1970, es va disputar el primer mundial a Itàlia on van participar, convidades, seleccions representants de diferents països. Aquest primer mundial va ser extraoficial i ni tan sols apareix a la història del futbol femení, narrada a les pàgines oficials de la FIFA. Un any després es va celebrar el segon mundial a Mèxic, degut a l'èxit que havia tingut el primer, tot i que cap dels dos va aconseguir el reconeixement oficial de la UEFA.

Imatge 3: L'expresident de la FIFA, Joao Havelange a la roda de premsa.

Malgrat l'èxit de les dues primeres edicions dels mundials femenins, aquesta competició va perdre continuïtat i no va ser fins al 1991 que la FIFA, sota la presència de Joao Havelange, va aprovar la primera Copa del Món Femenina a Xina.

A Àsia, es va celebrar el primer campionat femení al 1975 i a Oceania, a partir del 1983. L'Euro Femenina va aparèixer al 1984 i la resta de campionats d'Àfrica, Sud-Àfrica i Amèrica del Nord van començar al 1991.

Imatge 4: Les jugadores de la selecció femenina d'Iran.

3. Inicis del futbol femení a Espanya

En el context espanyol, els primers registres de partits femenins els trobem a Barcelona, on el juny de 1914 les anomenades Spanish Girl's van impulsar dos equips, el Giralda i el Montserrat per disputar partits entre ells, degut a que no existia cap altre equip femení. L'objectiu d'aquests primers partits era bàsicament

Imatge 5: Les Spanish Girl's es van dividir en dos equips: el Giralda i el Montserrat.

recaptar fons. L'acollida del públic va ser escassa i la premsa de l'època va denunciar que es maltractava la imatge de la dona, ja que el paper d'aquesta havia de ser privat i domèstic. Poc després, a la dècada de 1920, trobem casos especials

com el d'Irene González, l'única dona espanyola que va jugar en un equip masculí. Aquesta portera va participar en partits d'exhibició amb un equip de La Corunya no federat, anomenat Irene FC. Un aficionat de l'època definia a aquesta noia amb les següents paraules: "Alta, con buena complexión y un tanto *marimacho*. Àgil, buena colocación, con un bloqueo seguro en las pelotas bombeadas y decidida en sus salidas."

Durant la Segona República, l'esport va ser una mostra d'alliberament per a les dones, es van crear clubs i associacions esportives que les van dotar de protagonisme social. En el període republicà, van aparèixer alguns clubs femenins de futbol a València, com el Levante, l'Espanya o el València. Aquests equips, si bé gens coneguts, van realitzar gires en ciutats com Barcelona, Saragossa o Santander; i van arribar a disputar alguns partits al continent americà. La premsa de 1932 va qualificar aquestes noies com les primeres futbolistes espanyoles professionals.

Passada la Guerra Civil, la Secció Femenina va ser la responsable de l'organització, la regulació i el desenvolupament de les pràctiques físiques més

adequades per a les dones. Segons el nou règim dictatorial, ni el futbol ni l'atletisme eren esports suaus i adaptats a les característiques femenines que havien de ressaltar els ideals de la moral i l'estètica franquista, pel perill de masculinització que suposava la seva pràctica. Així va ser com les dones van convertir-se únicament en espectadores de futbol. Dones distingides i elegants no anaven a lluir-se als partits, com passava en les carreres o a les places de toros, sinó que es convertien en fanàtiques furioses o aficionades exaltades, cantant i ballant al ritme de la música que sonava quan el seu equip marcava un gol.

A principis de la dècada de 1970, el futbol femení va entrar en una nova dinàmica. El 8 de setembre de 1970, es va disputar un partit a l'estadi Boetticher de Villaverde (Madrid) entre el Sizarn i el Mercredit. Aquest fet va reunir un gran nombre de públic i va ser descrit pels mitjans de comunicació com l'inici del futbol femení: "Aún quedan señales en las puertas, que fueron rotas por los aficionados, deseosos de presenciar tal espectáculo. Y esas puertas, que luego tuvieron que ser reparadas, abrieron de par en par el fenómeno en la Península Ibérica."

Imatge 6: El Sizarn i el Mercredit al camp del Boetticher.

És cert però, que van desenvolupar-se alguns partits previs i altres posteriors a aquest al territori espanyol. Així, cal destacar referències de partits i creacions de clubs a Galícia, Biscaia i Catalunya, on, al Camp Nou, amb motiu de la campanya benèfica de Nadal, un equip pioner de la localitat de Centelles es va enfrontar a una selecció de Barcelona.

Al 1971, els quatre equips més destacats del moment, Sizar de Madrid, Racing de València, Barcelona i Polideportivo Fuengirola, van disputar el primer campionat d'Espanya de futbol femení anomenat Copa Fuengirola Costa del Sol. A Catalunya es va disputar el primer quadrangular de la Copa Pernod, que es coneixia com a Campionat de Catalunya.

El poc èxit de les primeres competicions, en una societat encara marcada pel masclisme, es fa patent amb l'estrena de pel·lícules com *Las Ibéricas FC* o *La liga no es cosa de hombres*. El primer partit de futbol mixt que es va celebrar a Espanya va ser a la Nova Creu Alta de Sabadell, entre dos equips formats, segons la premsa, per "feos y guapas. Ellas eran las más destacadas jugadoras del campeonato de Cataluña de fútbol femenino y ellos, figuras populares de la canción, locutores de radio y famosos exjugadores de fútbol".

Al 1974, va disputar-se també el Trofeo Radio Miramar, primer torneig femení vinculat a l'educació i al descans, que va comptar amb la participació de cinc equips catalans, un d'Aragó i dos de València.

Després de deu anys de partits i competicions sense recolzament oficial, a Espanya el reconeixement federatiu no va arribar fins al 1980, moment en què una delegació catalana, amb Maria Teresa Andreu al capdavant, va promoure la creació del Comitè Nacional de Futbol Femení, integrat a la Federació Espanyola de Futbol.

Un any després, al camp del Gimnàstic de Tarragona, es va disputar el primer Campionat Nacional de Futbol Femení no oficial celebrat en honor a la Reina Sofía.

Imatge 7: El Karbo campiones de la Copa de la Reina al 1981.

La primera lliga femenina, inicialment formada per un grup únic de 9 equips, es va crear al 1988 i es va jugar entre aquest mateix any fins al 1996. Després d'una reforma organitzativa, es va passar a jugar una lliga nacional formada per quatre grups en la màxima categoria, seguint criteris de proximitat geogràfica. Les campiones de cadascun d'aquests grups en la lliga regular es classificaven per

jugar una segona fase, que consistia en una lligueta per determinar l'equip campió. Aquest tipus de lliga es va fer sota uns requeriments econòmics per disminuir els costos que va causar el format anterior , però, sens dubte, va tenir efectes negatius, ja que en els partits regionals s'hi enfrontaven equips de qualitats molt diferents.

L'any 2000 es va produir un canvi en la competició que va suposar un impuls per al futbol femení, que va veure com es creava una potent lliga a nivell nacional. En aquesta nova lliga van participar-hi catorze equips, la majoria dels quals tenia el seu equivalent masculí a primera o segona divisió. Així va néixer la *Superliga*. El 2009-10 es va produir una nova reforma, que va ser molt qüestionada per clubs i jugadores. Es va intentar que grans clubs, com el Real Madrid, creessin la seva secció femenina; però no es va complir aquest objectiu i van entrar a la competició equips amb un nivell molt inferior a l'existent. Amb l'ampliació de la *Superliga* es recuperà varis grups; disputant-se el campionat en dues fases i la final a doble partit per determinar el campió.

Imatge 8: Onze inicial del Rayo Vallecano d'aquesta temporada.

4. Actualitat del futbol femení

En aquest apartat he escollit sis països, de diferents continents, dels quals he pogut extreure molta informació ja que estan a un alt nivell professional en tots els aspectes dins del futbol.

a. Seleccions

- **ALEMANYA:** Al 1955 la Federació d'Alemanya de Futbol va votar per prohibir el futbol femení ja que l'esport era contrari a la naturalesa de les dones. El primer partit no oficial es va jugar a un estadi privat el 23 de setembre de 1956. Quinze anys més tard, aquesta prohibició la van eliminar; es creu que en aquell temps hi havia entre 40.000 i 60.000 dones jugant en equips que foren sancionats per la federació.
Al 1982 és quan es va crear oficialment la selecció i van començar a competir. Actualment han guanyat dues copes Mundials, la medalla d'or dels Jocs Olímpics de Rio de Janeiro del 2016 i tres Copes d'Europa.
- **ESPANYA:** La Selecció femenina de futbol d'Espanya, existeix des de 1971 tot i no estar reconeguda a nivell oficial per la Real Federació Espanyola de Futbol. Després de lluitar dotze anys, finalment s'ha oficialitzat.
La Sub-20 no ha guanyat cap copa, però la Sub-19 han guanyat tres vegades el Campionat Europeu. I les més petites, la Sub-17 han guanyat una Copa Mundial i s'han proclamat quatre vegades campiones d'Europa.
- **ANGLATERRA:** Des del 1993 fins ara, la Selecció femenina de futbol d'Anglaterra ha estat dirigida per l'Associació de Futbol; prèviament va ser governada per l'Associació de Futbol de les Dones.
Al 1972 van jugar el primer partit internacional contra Escòcia. A dia d'avui, han guanyat dos "Mundialitos" i han quedat en tercera posició a la Copa Mundial del 2015.

Gràcies a l'èxit de l'equip nacional masculí a la Copa Mundial de la FIFA de 1966, va produir-se un augment en l'interès pel futbol femení d'Anglaterra.

- **JAPÓ:** Durant els anys setanta, els equips de futbol femení van augmentar i van formar lligues regionals per diferents parts del Japó. Al 1989 es va establir la Lliga de Futbol de les dones de Japó. Actualment l'equip nacional de futbol de les dones del Japó, està dirigida per la Japan Football Association. És la selecció que més ha triomfat en la confederació Asiàtica de Futbol. La seva màxima puntuació és de les terceres en el rànquing mundial de dones de la FIFA al 2011. També van guanyar la Copa Mundial Femenina, essent el primer equip asiàtic en guanyar-la. A més a més, van guanyar la medalla de plata als Jocs Olímpics de Londres del 2012 i la Copa del Món de la FIFA l'any 2015.
- **FRANÇA:** Entre el 1919 i el 1932 van disputar diversos partits amistosos contra Anglaterra i Bèlgica tot i no ser una federació oficial. A finals dels anys 60, les jugadores franceses van pressionar la Federació Francesa de Futbol perquè reconegués el futbol femení. Deu anys més tard, la FFF va reconèixer el futbol femení; l'any següent, França va jugar el primer partit oficial contra Holanda. La Selecció francesa ha participat a la Copa Mundial Femenina de Futbol, a la Copa d'Europa Femenina i als Jocs Olímpics.
- **USA:** La Selecció femenina de futbol dels Estats Units va jugar el seu primer partit contra Itàlia al "Mundialito" del 1985. L'equip del 1999 van començar una revolució en els esports d'equips de dones a Amèrica. Una data important que es recorda és el 10 de juliol de 1999 quan més de 90.000 persones van omplir l'estadi on es va disputar la final entre els Estats Units i la Xina. Gràcies a aquesta final, els mitjans de comunicació van aportar una certa atenció al futbol femení i l'atletisme. La Selecció s'ha proclamat tres vegades campiona a la Copa Mundial Femenina de Futbol i han guanyat quatre medalles d'or en els Jocs Olímpics.

b. Àrbitres:

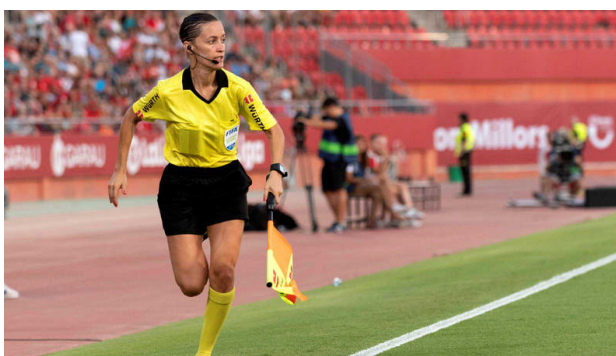
- ALEMANYA: Bibiana Steinhaus al 2017 va ascendir a primera divisió de la Bundesliga. Se li ha faltat al respecte en diferents àmbits, de manera verbal dels jugadors o no transmetent el partit a la televisió perquè era arbitrat per una dona.
- ESPANYA: Actualment a Espanya hi podem trobar una vintena de dones arbitrant la Lliga Iberdrola (la màxima categoria femenina). D'aquestes vint, tres són catalanes.

Encara, a dia d'avui, cap àrbitra no ha tingut l'oportunitat d'arbitrar cap partit de segona ni de primera divisió masculí. Per primera vegada, la

temporada que ve tindrem una àrbitra a la *Liga Santander*, la *Primera División de fútbol masculino*.

Aquesta dona es diu Guadalupe Porras Ayuso, té 31 anys i

porta setze anys arbitrant a nivell professional.

Imatge 9: Guadalupe Porras durant el Mallorca – Eibar.

- ANGLATERRA: La primera dona en arbitrar un partit de la Champions fou l'anglesa Amy Elizabeth Fearn amb 33 anys d'edat.

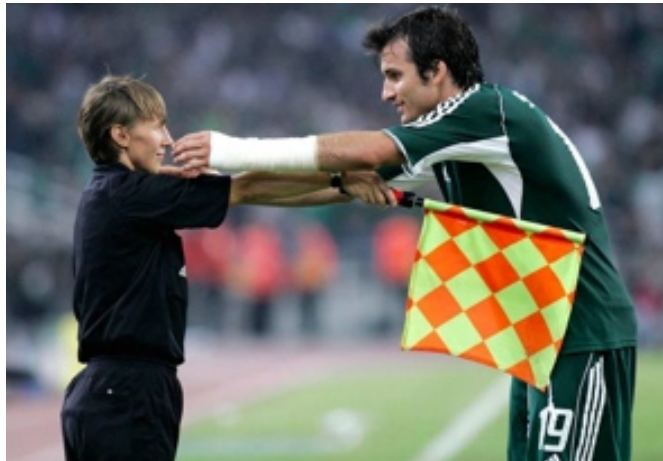
Imatge 10: Amy Elizabeth Fearn arbitrant un partit.

Sian Louise, una àrbitra d'alt nivell, ha fet d'assistent a la Premier League i a la English Football League. També ha arbitrat la Women's Champions i la Copa Mundial Femenina de Futbol.

La English Football League és el tercer i el quart nivell del sistema de lligues de futbol d'Anglaterra, respectivament per sota la Premier League que és la màxima categoria.

- JAPÓ: Les àrbitres japoneses més conegudes són Fusako Kajiyama i Yoshimi Yamashita, que han arbitrat en molts tornejos internacionals femenins però cap partit a nivell professional d'homes.
- FRANÇA: Nelly Viennot volia fer història essent la primera dona en arbitrar en un Mundial d'homes. Per arribar a arbitrar al Mundial, va haver de passar unes proves físiques. En una d'elles va suspendre i

Imatge 11: Nelly Viennot fent d'assistent a un partit.

es va acomiadar de la possibilitat de convertir-se en la primera dona àrbitra en un torneig internacional.

La primera dona en arbitrar una final masculina de competició europea

fou la francesa Stephanie Frappart, acompanyada per dues àrbitres italianes que anteriorment van ser víctimes d'un escàndol masculista per un comentarista de televisió i un jugador.

- USA: L'americana Kari Seitz és una àrbitra ja retirada. És la persona amb més experiència en el món dels àrbitres tant femenins com masculins. És l'única àrbitra dona (o home) en participar en quatre tornejos de la Copa Mundial Femenina de la FIFA i quatre tornejos més en els Jocs Olímpics.

c. Directives:

Ni la Premier anglesa, ni la Lliga 1 francesa i ni la Bundesliga alemanya han tingut la sort de ser representades per dones al davant de clubs de la màxima categoria.

A Espanya, cinc clubs de primera divisió en algun període han estat representats per dones. La primera en donar aquest gran pas fou Teresa Rivero que va presidir al Rayo Vallecano.

Actualment el Club Deportivo Leganés i Sociedad Deportiva Eibar són els clubs de primera divisió d'Espanya dirigits per dues dones: Victoria Pavón i Amaia Gorostiza.

Imatge 12: María Victoria Pavón presidenta del Leganés.

Imatge 13: Amaia Gorostiza presidenta del Eibar.

Cap equip de les lligues de Primera Divisió del Japó i d'Estats Units d'Amèrica han tingut l'oportunitat de ser dirigits per cap dona.

d. Entrenadores:

A dia d'avui cap dona d'aquests cinc països ha entrenat un equip de primera divisió masculí. L'única persona que ha tingut l'oportunitat de dirigir un equip de segona divisió de la Lliga francesa ha estat Helena Costa, que a última hora va

renunciar a fer-ho sense aclarar el perquè de la seva decisió. Claude Michy president del Clermont Foot va seguir confiant en una entrenadora, Corinne Diacre va ser l'escollida, i, va acceptar aquest gran repte.

En les lligues professionals femenines sí que hi han entrenadores i entrenadors.

Imatge 14: Corinne Diacre ex entrenadora del Clermont Foot.

5. Tornejos més importants a dia d'avui

A dia d'avui, a nivell professional trobem tornejos Regionals, Nacionals, i Internacionals. Cada torneig té les seves característiques i les seves regles. Estan organitzats per diferents federacions i associacions.

e. Tornejos Regionals

- *Copa Catalunya*

La *Copa Catalunya* és una competició de futbol femení dirigida per la Federació Catalana de Futbol, creada al 2005. Està organitzada de manera en que hi ha una fase eliminatòria i la final com a partit únic. Aquest torneig es duu a terme cada any, un cop s'ha acabat la temporada i abans de començar la següent; i participen els principals clubs de Catalunya.

Imatge 15: El Barça es proclama campiones de Copa Catalunya a l'Estadi del Palamós.

f. Tornejos Nacionals

- *Copa de la Reina de fútbol*

El torneig actual es va iniciar amb el nom de Campionat d'Espanya de Futbol Femení, del qual es van disputar dues edicions el 1981 i 1982, que van ser guanyades totes dues pel Karbo Deportivo de La Coruña. Va acabar rebent la denominació de Copa de la Reina, per la imatge i semblança que compartia amb la competició de futbol masculí anomenada *Copa del Rei*.

La *Copa de la Reina* es va iniciar quan la Federació Espanyola de Futbol va declarar oficial el torneig l'any 1983. Com que encara no existia cap altra competició femenina oficial a nivell estatal, aquest torneig va ser considerat el més important fins l'any 1988, quan es va crear la *Superlliga*. Inicialment, participaven en la competició els equips campions de les diferents lligues territorials. A partir de la temporada 2001-02, els vuit equips millor classificats de la *Superlliga* eren els que obtenien el dret de disputar aquest torneig, mitjançant eliminatòries a doble partit començant des de quarts de final. A la temporada 2009-10, es va decidir canviar el format: el primer i segon classificats de la *Superlliga* quedarien exempts de la primera eliminatòria de la Copa. Els equips restants del grup A jugarien les primeres eliminatòries amb els tres primers classificats dels grups B i C. Els vuitens de final es jugarien amb uns emparellaments determinats per la posició en què es trobessin els equips a la lliga i a partir d'aquí, mitjançant sorteig, es disputarien les diferents rondes eliminatòries d'anada i tornada, fins a arribar a la final que es disputaria a partit únic en un camp neutral.

El campió de la competició rep una copa que passarà a poder definitiu del club en el cas que aquest obtingui el títol

Imatge 16: Real Sociedad l'actual campiona de la Copa de la Reina.

tres anys consecutius o cinc anys alternats. Les jugadores de l'equip guanyador rebran cadascuna una medalla daurada i, en el cas de les subcampiones, rebran també cadascuna una medalla, però de plata. L'actual campió ha estat la *Real Sociedad*, a més a més batent el rècord d'audiència en un partit de futbol femení.

- *Primera División femenina de España*

La *Primera División femenina de España* és anomenada comercialment *Liga Iberdrola*, que fou fundada al 1988 per la Real Federació Espanyola de Futbol. Dels setze equips participants en la temporada 2018/19 l'equip guanyador ha estat l'*Atlético de Madrid*; essent la tercera vegada consecutiva en guanyar la Lliga. Aquest any, al Wanda Metropolitano, va tenir lloc l'*Atlético Féminas* i el FC Barcelona batent el rècord mundial d'espectadors amb unes 60.739 persones, essent el partit de clubs femenins de major assistència de la història del futbol mundial.

Imatge 17: L'Atlético de Madrid campiones de lliga en la temporada 2018/19.

g. Torneos Internacionales

- *UEFA Women's Champions League*

És el torneig internacional oficial de futbol femení més famós a nivell de clubs metoditzat per la *Unión de Asociaciones Europeas de Fútbol* (UEFA).

La falta d'una competició internacional de futbol femení a nivell professional va portar a la UEFA a crear un torneig que es denominés el millor club europeu en el futbol femení.

El campionat fou instaurat l'any 2001-02, amb forma de lliga de fases de grups i seguidament amb eliminació directa. El 2009 en la competició hi va haver petits canvis, passant a tenir dues rondes

classificatòries prèvies a la fase final del torneig, disputats per sistema eliminatòria directa fins a la final, tenint accés l'equip subcampion.

En aquest torneig hi participen tots aquells equips que s'han proclamat campions de les seves respectives lligues nacionals. En els països que no hi ha lliga femenina, col·labora el campió del relatiu campionat nacional de copa.

L'equip que s'ha proclamat sis vegades campió de la *UEFA Women's Champions League* i l'actual guanyador és l'*Olympique Lyonnais* de França.

Imatge 18: El Lyon guanya la final contra Frankfurt i es proclama campiona de la Champions League l'any 2016.

Imatge 19: L'Olympique Lyonnais aixecant el trofeu de la Champions de la temporada 2018/19.

- *Copa Mundial Femenina de la FIFA*

La *Copa Mundial Femenina de la FIFA* rep designacions més simples com el *Mundial Femenino*. És el torneig internacional de futbol femení a nivell de seleccions nacionals més important del món. També, hi

participen diferents categories de juvenils com ara la *Sub-20* i la *Sub-17*, totes dues dirigides per la *FIFA*.

La primera edició d'aquest campionat fou realitzada al 1991 a la República Popular de China, en que la selecció dels Estats Units es

va proclamar
campiona
del torneig.
Hi participen
vint-i-quatre
seleccions
femenines
de futbol,
s'organitza
de manera
que hi ha

Imatge 20: La selecció dels Estats Units es proclama campiona de la primera edició de la Copa Mundial Femenina que va tenir lloc a la China.

una primera fase de grups per passar a una segona fase d'eliminació directa fins a disputar la final del torneig. Aquest es duu a terme cada quatre anys.

A l'estiu és quan es realitza el torneig, aquest any ha tingut lloc a França; Espanya ha estat eliminada pels Estats Units, de les quals ha disputat la final juntament amb Holanda, guanyant 2-0.

- *Jocs Olímpics*

El futbol és un dels esports que formen part dels *Jocs Olímpics d'Estiu*. L'edició masculina va celebrar les seves primeres edicions a París 1900 i Sant Louis 1904.

D'altra banda, després de l'èxit de la primera *Copa del Món Femenina de la FIFA* el 1991, el *Comitè Olímpic Internacional* (COI) va introduir el futbol femení en el seu programa per als *Jocs Olímpics* de 1996 a Atlanta. Aquesta aparició es produeix en un moment en el qual aquesta disciplina es troba en una fase important del seu creixement i l'interès cap a ella no para de créixer.

El reglament de les dues primeres edicions d'aquesta competició estipulava que les jugadores havien de tenir com a mínim setze anys.

Aquesta normativa va ser abolida a Atenes 2004 i, a partir de llavors, no s'aplica cap mena de restricció d'edat.

L'actual torneig es disputa entre equips nacionals. Una de les places està reservada per a la selecció del país amfitrió i hi ha un nombre determinat de places per a cada regió continental. Les seleccions europees que hi participen són elegides segons l'èxit aconseguit a la Copa Mundial de l'any anterior, mentre que les altres regions continentals disputen els seus propis tornejos per seleccionar quins equips seran els seus representants per als *Jocs Olímpics*.

- *Copa Conmebol Libertadores Femenina*

Aquest torneig també es coneix com *Copa Libertadores de América Femenina*, és la copa internacional més important a nivell de clubs de futbol femení d'Amèrica del Sud.

La primera edició del torneig fou l'any 2009 al Brasil, organitzat per la *Confederación Sudamericana de Fútbol* (CONMEBOL).

Fins ara han participat dotze equips; els campions de les deu associacions que formen la CONMEBOL, l'equip campió de l'edició anterior i un equip addicional del país amfitrió. Mai han participat clubs invitats de diferents confederacions.

Primerament hi ha un sorteig per organitzar la primera fase de grups per passar els millors segons que passaran a les semifinals i després es disputarà la gran final del torneig.

Imatge 21: Celebració de l'Atletico Huila campiones de la Copa Libertadores a la temporada 2018/19.

6. Dones més importants en el món del futbol

El futbol no és qüestió del sexe, sinó que les dones també poden triomfar en una matèria on el gènere masculí el sol liderar. Avui en dia el futbol comença a donar oportunitats a totes aquelles dones que tenen un talent i que volen ser reconegudes com tots els homes que ho han set i ho seran.

Algunes de les grans entrenadores, àrbitres i jugadores com a exemple són:

Bibiana Steinhaus:

Abans d'arbitrar, va ser jugadora d'equips de divisions inferiors de la lliga alemanya, essent defensa central. Al finalitzar la seva carrera com a jugadora, va decidir seguir els passos del seu pare, qui havia set àrbitre durant molts i molts anys. Steinhaus és l'única àrbitra professional i l'única en arbitrar un partit de

Imatge 22: Bibiana Steinhaus arbitrant un partit de la Bundesliga.

primera divisió a Alemanya. Ha arbitrat diversos partits de la Bundesliga, de les Olimpíades de Londres i altres tornejos internacionals. Una curiositat d'aquesta dona, es que només utilitza un sol rellotge,

mentre que els altres àrbitres solen utilitzar-ne dos.

Verónica Boquete:

És la referència espanyola femenina en el món del futbol, ja que des del principi de la seva carrera professional el seu objectiu ha estat que ha lluitat per tal que el futbol

Imatge 23: Vero Boquete celebrant el gol amb la selecció espanyola de futbol.

femení sigui valorat, sigui reconegut i tingui els mateixos drets que el futbol masculí. Boquete ha jugat als millors clubs del futbol femení on ha aconseguit trofeus nacionals i internacionals. Actualment és jugadora del Utah Royals.

Carolina Morace:

És tota una estrella a Itàlia. Amb tan sols 14 anys va debutar a la selecció italiana i va ser la capitana durant 10 anys. Al 1991 es va celebrar la primera edició de la Copa Mundial on ella la va disputar juntament amb l'Eurocopa femenina.

Va ser entrenadora de la selecció italiana femenina entre el 2000 i el 2005, i durant el 2009 va ser entrenadora de la selecció del Canadà.

La recorden com la primera dona italiana en entrenar el Viterbese, un equip masculí professional.

Imatge 24: Carolina Morace primera en entrenar el Viterbese.

Marta Viera da Silva:

La millor futbolista del món és coneguda com la Pelé amb faldilla; el seu talent és reconegut per les seves companyes d'equip, de selecció i fins i tot per les seves rivals. Ha guanyat en cinc ocasions consecutives el reconeixement de la FIFA com a la millor jugadora del món durant les

Imatge 25: La brasilenya jugant un partit amb l'Orlando Pride.

temporades 2006, 2007, 2008, 2009 i 2010. Al 2010, a més a més, va guanyar la Pilota d'Or.

Actualment juga com a davantera a l'Orlando Pride.

Helena Costa:

La portuguesa Helena Costa és entrenadora de futbol. Va començar des molt jove a entrenar categories inferiors del Benfica, el club més conegut de Portugal. També va dirigir les seleccions femenines de Qatar i Iran.

Al 2010 va acceptar una nova proposta que la va portar a deixar el Benfica i anar cap a Doha, Qatar, per crear tota l'estructura del futbol femení en aquell país. Això ocasionà, que organitzés i fos la màxima responsable dels Campionats Nacionals Femenins de Qatar.

Imatge 26: Helena Costa a la roda de premsa.

Alexandra Patricia Morgan:

Alexandra Patricia Morgan, més coneguda com a Alex Morgan, sempre ha tingut interès per l'esport, però fins als 14 anys no va començar a jugar a futbol. Actualment juga a l'Orlando Pride i a la selecció d'Estats Units. Al 2008, va jugar el seu primer Mundial sub20 a Chile; on va rebre la Pilota de Bronze per ser la tercera màxima golejadora i la Pilota de Plata com a segona millor jugadora del torneig.

Imatge 27: Alex Morgan disputant un partit amb la selecció d'Estats Units.

7. Diferències entre el futbol femení i el futbol masculí

Existeixen moltes diferències entre el futbol femení i masculí en tots els àmbits. Moltes d'elles no n'hem sentit parlar però són un clar exemple de desigualtat cap a la dona. A continuació tractaré de les principals grans diferències en ambdós sexes.

- **DIFERÈNCIES FISIOLÒGIQUES**

Sabem que entre els dos sexes hi ha diferències psicològiques, metabòliques i fisiològiques, que tenen a veure d'una manera o altra en l'esport que es practica.

Les dones tenen menor volum muscular, és a dir, menor força absoluta però la mateixa relació al volum muscular dels homes. També té un menor desenvolupament de la caixa toràcica, el cor més petit; això provoca que hi circuli una menor quantitat de sang i que tingui una freqüència cardíaca més elevada.

En les proves de resistència, les dones es posen per sobre els homes ja que cremen més greixos i menys hidrats de carboni, la qual cosa és un avantatge per als esports de resistència. En quant a la funció termoreguladora, per regla general, les dones suen menys que els homes i això fa que no es deshidratin amb tanta facilitat.

El fet que tinguin el centre de gravetat més baix i una pelvis més ampla que la dels homes, afavoreix en especialitats esportives on es requereix equilibri, estabilitat i coordinació en general.

L'elasticitat és fins a un 10% més gran en la dona. Tenen més mobilitat articular i flexibilitat muscular que els homes.

Un gran desavantatge per totes les esportistes és el cicle menstrual que afecta al rendiment esportiu.

En resum, segons el que exigeix cada esport, beneficiarà un millor resultat el sexe femení o masculí però sense resultar mai cap problema pels ambdós sexes.

- **DIFERÈNCIES EN ELS MITJANS DE COMUNICACIÓ**

Els mitjans de comunicació també són un dels responsables de que hi hagi desigualtat de gènere en el futbol femení. És per això que ells mateixos han d'acabar amb tots aquells impediments i exposar més la presència de les dones en el futbol, ja retransmetent partits de lligues o tornejos, parlant sobre elles i donar més veu sobre el futbol femení.

No només el futbol és un esport discriminat per a les dones, sinó que altres esports com el tennis, el ciclisme, el bàsquet, el waterpolo, etc. també ho són. Un estudi realitzat per la *Universidad Carlos III de Madrid*, afirma que només un 5% de la premsa esportiva és dedicada a les dones.

La publicitat és una tècnica de comunicació que no només difon informació sinó que també és una font d'ingressos per tots aquells participants. Actualment, grans marques estan apostant pel futbol femení, això significa que mica en mica la societat i la cultura van canviant. La *Copa Mundial Femenina de la FIFA* de 2019 es va iniciar amb l'espectacular anunci fet per *Nike*. En aquest anunci es veu una nena que somia en participar en la Copa del Món. En el vídeo i podem veure diferents jugadores professionals de diferents seleccions i jugadors de diferents equips del món.

- **DIFERÈNCIES SALARIALS**

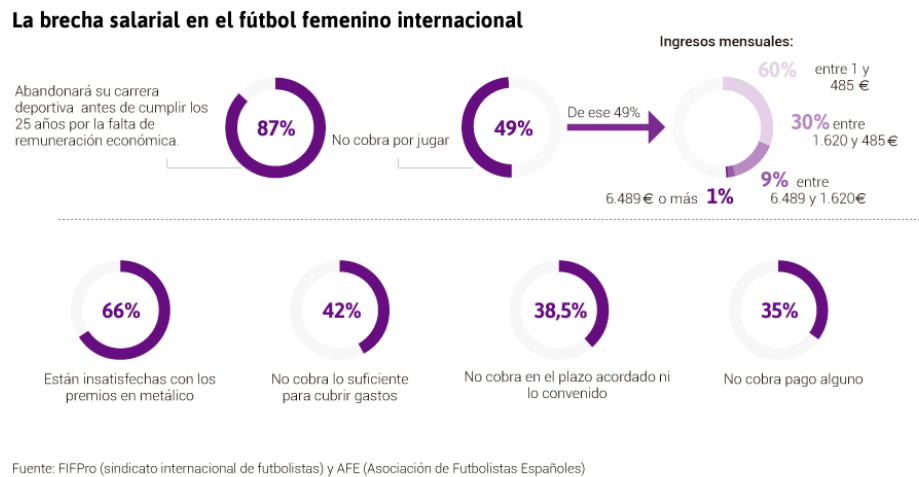
Aquests últims anys el futbol femení ha crescut molt, fins i tot podem veure alguns partits per la televisió, però encara queda moltíssima feina per fer. Un punt en contra per a totes les jugadores d'una categoria professional, són les males condicions econòmiques; on es veu una gran diferència respecte els homes.

Segons un estudi del sindicat internacional de futbolistes (FIFPro) conjuntament amb la Universitat de Manchester, ressaltava que un 49% de les futbolistes no cobra per jugar i un 87% finalitzarà la carrera esportiva abans de complir 25 anys per la poca o nul·la remuneració econòmica que perceben.

Les dades de les que sí que cobren, un 1% obté 6.489 euros al mes o més; que un 9% ingressa entre aquesta quantitat i 1.620 euros; que un

30% obté mensualment entre la última xifra i 485 euros mensuals; i un 60% tenen uns ingressos mensuals procedents del futbol entre un euro i 485.

El mateix succeeix amb els àrbitres, per partit a la “Liga Santander” cobren 3.685 euros i per un partit a la “Liga Iberdrola” 167 euros.

Imatge 28: Gràfic del sou en el futbol femení internacional.

- **DIFERÈNCIES EN ELS PREMIS**

L’escandalosa diferència en els premis de les diferents competicions del futbol professional marca una gran desigualtat entre els dos sexes. Un gran exemple l’hem pogut observar aquest mateix any al Mundial Femení que va tenir lloc a França. El mateix president de la FIFA Gianni Infantino, va anunciar que repartiria 30 milions de dòlars en premis mentre que al Mundial Masculí rebia 440 milions de dòlars per repartir en premis, un increment molt superior al de les dones. I sense anar gaire més lluny, si tirem uns mesos enrere, es va disputar la final de la *Copa de la Reina* al Nuevo *Estadio de Los Cármenes* a Granada. Els estaments no especifiquen res sobre la remuneració econòmica com a premi per a les jugadores; mentre que els homes adquireixen una prima d’1 milió d’euros per guanyar-la.

8. Anàlisi d'articles del Mundo Deportivo en diferents edicions del Campionat d'Espanya de Futbol Femení.

Tenint com a referència uns documents, analitzo com el diari esportiu "El Mundo Deportivo" ha anat modificant la manera de tractar les notícies de futbol femení sobre aquesta competició. Els documents van emparellats de manera que de cada any, 1981, 1996 i 2012; hi trobem l'edició del dia en què es juga la final i l'edició del dia posterior a aquesta final.

Els documents 30 i 31 es situen al 1981, any en què es disputa la primera edició del Campionat d'Espanya de Futbol Femení.

- **Dia de la final:** es dedica menys d'un quart de pàgina a la notícia i podríem dir que no li donen pràcticament rellevància. Es parla breument dels equips que participaran en la competició i dels camps de futbol on es realitzarà. La resta de la notícia destaca altres aspectes extraesportius, com la cercavila i els diferents actes que es van fer a la ciutat de Tarragona per donar la benvinguda als equips participants.

Sábado, 27 de junio de 1981 EL MUNDO DEPORTIVO Pág. 19

Tercera División ● Bonell reforzará el ataque

EL HOSPITALET TIRA LA CASA POR LA VENTANA

Jordán: "Se acabó el jugar para mantenerse"

El Hospitalet para la próxima temporada va a tirar la casa por la ventana. O al menos eso es lo que su presidente Antonio Jordán afirma. «Vamos a hacer un gran equipo. Estamos dispuestos a ascender a Segunda».

«Queremos jugar al top del Hospitalet y demostrar que con apoyo podemos ir muy arriba. Tenemos que jugarlos al todo por el todo. No se acabó el simplemente jugar para mantenerse». Y la primera medida que se ha hecho para iniciar esta época triunfal ha sido reducir la cuota de socios. Estos pagaban 2.000 pesetas y cada partido 100.

En una reunión pre-asamblea, los socios votaron a decir: «Si se aumentan las cuotas no vamos al fútbol». El presidente dimitió, posteriormente no se aceptó su dimisión y ahora se está resolviendo el mercado de jugadores con el Hospitalet sólo entrarán jugadores de categorías no dicho Jordán.

La situación actual

Según el presidente asamblea de momento sólo existen tres jugadores: Nuez, Alvarez y Miquelans. Un jugador queda libre, Leal del cual aún se incierte se continuará en el Hospitalet.

Según el presidente asamblea de momento sólo existen tres jugadores: Nuez, Alvarez y Miquelans. Un jugador queda libre, Leal del cual aún se incierte se continuará en el Hospitalet.

de la baja, cuando Bonell se comprometió a jugar con la condición de quedar libre al final de la Liga. Su empuje es considerable y justificable. Sobre todo porque fue el club, en la persona del entrenador, quien le convenció para enrolarse en él. Pero a la hora de la verdad, y después del fallido intento de ascenso a Regional Preferente, las cosas viden de la entidad, Jesús López Corcuera entre ellas, no han respondido a este compromiso.

Lo que complica más el asunto es la transición que está sufriendo la entidad, que está pendiente de recibir de la Federación Catalana de Fútbol la autorización para que el nuevo presidente del Club pueda empezar a trabajar, en colaboración con la actora y ampliar directiva que ha quedado del año anterior.

En tanto, Bonell, a menos que haga pago de las trescientas mil pesetas que le pide a cambio de la baja, debe aguardar hasta que se normalice la situación de la O. Iberiana para hacer oficial su compromiso por el Hospitalet, de Tercera División, equipo en el que actuará la próxima temporada.

De esta forma Bonell volverá a defender los colores riberales, club en el que actuó hace ya varios años y en el que se proclamó «Pichichu» de Preferente.

Tarragona, 26. (De nuestro correspondiente, JESÚS BÓCA GARCÍA) — Desde hoy y hasta el 28 de los comarques se disputará en diversas localidades de la provincia tarragonense el primer campeonato de fútbol femenino en honor de Su Majestad la Reina, competición que tiene un millón de pesetas de presupuesto otorgado al valioso profesor en litigio el gobernador don Francisco Ribera Gual.

Participarán nueve equipos de Cataluña, dos de Las Palmas, uno de Pontevedra, uno de La Coruña, de Manacor, Sitges y Sagunto.

Los diecinueve equipos en lista en el primer grupo disputarán una liguilla el día 26 en los campos de fútbol de Sabu, Vilanova, Torroella y Torredembarra. En los terrenos de fútbol de Sabu y Torredembarra se disputarán las semifinales el día 27 y en el campo del Gimnástico tendrá lugar la final el día 28 a las doce de la mañana.

Ayer tuvo lugar el recibimiento de los equipos participantes y jugadores con un pasacalles del Ballón del Mediterráneo al Auditorium Municipal del Camp de Marçà en el que tuvo efecto un festal pronunciado en primer lugar una salutación al alcalde de la ciudad, Jordi Maria Recasens, el cual de bastos, actores de equitación, Coral del Suroeste y finalmente intervención de la joven sevillana Ana Vizcarro con su melodía estroica.

BELLOC GANO EL TROFEO "PEPINO ESTEVE"

Lérida, 26. (De nuestro correspondiente, MONCADA) — Anoche se disputó en el campo Ibañeta D'Urgell la final del Trofeo Pepino Esteve, competición de final de temporada organizada por la Delegación Catalana de Fútbol para perpetuar la memoria del que fue gran jugador del club. El equipo del Belló venció el Alacant por dos goles a uno consiguiendo por segunda vez el título de campeón de esta competición. El partido fue muy bien jugado por ambos equipos anticipándose en la primera parte el Alacant con un gol marcado por Argelés y mañana sábado por la noche con motivo de la segunda fiesta del fútbol provincial durante la cual se hará entrega de los diversos trofeos e inscripciones a clubes y jugadores de la provincia de Lérida siendo presidido este acto por el presidente de la Federación Catalana, señor Guasch.

Jordán

EN TRANSFORMACION

No hace ni un par de semanas que el presidente del Hospitalet, Antonio Jordán, se lamentaba ante sus propios socios de la falta de apoyo de los escasos recursos económicos (los de un equipo de Primera Regional, según él) de su intención de competir, como invocable.

Pero de pronto aparece como transformado, fichando y diciendo que es hora de echar el resto e ir a por el ascenso, que se ha terminado de medio siglo atrás a la afición con promesas de otra categoría y luego hacer un equipo sólo para mantenerse.

Si se atiende a las cifras que presentó en la reciente y trinita asamblea el club estará el año próximo en bancarota, como los anteriores. Y se estudia la lista de fichajes, el margen de Bonell y algún otro, resulta que la superintendencia con la que se pretende alcanzar la Segunda División es la misma del año pasado.

Entonces, ¿por qué este radical cambio de actitud?

Lo que parece es que (por fin) se han dado cuenta (aunque todo porque muchos jugadores han pedido la baja forzada por sueldos ofrecidos de que poseían un bláscas formidable, con algunas mejoras, de estar entre los grandes, entre los primeros, a poco que está bien dirigido).

Y es último, porque la temporada pasada se ha dejado escapar una buena oportunidad de intentar el dichoso ascenso.

Imatge 30: Dia de la final del 1981.

- **Dia posterior:** la notícia passa a ocupar, més o menys, un quart de pàgina. Hi trobem una breu crònica del partit, destacant el fet que el terreny de joc no es trobava en gaire bones condicions i explica que “el encuentro fue muy disputado con jugadas de auténtica calidad, mostrando las contendientes notoria clase”, la qual cosa és un reflex de la visió masculista que hi havia en aquell moment.

Imatge 31: Dia posterior de la final del 1981.

Els documents 32 i 33 són de l'any 1996. En aquest moment la competició ja es coneixia amb el nom de Copa de la Reina i ja havia estat declarada oficial.

- **Dia de la final:** es dedica mitja pàgina a la notícia. Es parla del bon paper que han fet les noies del RCD Espanyol durant tota la temporada i dels equips que han hagut de vèncer els dos equips abans d'arribar a la final. Es preveu que hi haurà una gran multitud de públic a l'estadi de Terrassa, on es disputarà el partit.

Tercera División ● Bonell reforzará el ataque

EL HOSPITAL TIRA LA CASA POR LA VENTANA

Jordán: "Se acabó el jugar para mantenerse"

El Hospital para la próxima temporada va a tirar la casa por la ventana. O al menos esa es la que se presume Antonio Jordán afirma: «Vamos a hacer un gran equipo. Estamos dispuestos a ascender a Segunda».

«En Quereamos llegar al top del Hospital y demostrar que con pocos jugadores se puede ganar. Tenemos que jugar en el todo por el todo, va a ser un equipo que se ha hecho para iniciar esta época futbolística ha sido reducir la cuota de socios. Estos pagarán 2.000 pesetas a cada partido 100».

En una reunión pre-asamblea, los socios vivieron a decir: «Si se aumentan las cuotas no vamos al fútbol». El presidente dimitió, posteriormente no se excedió, se dimisionó y ahora se está resucitando el mercado de jugadores con el Hospital sólo entrarán jugadores de categoría de Jordán.

En el Hospital, Montagu se encuentra estropeado y se ha lesionado a un acuerdo con Benet, Galobart y Bonet. Los demás, además del presidente que comandará la próxima temporada.

Se ha fichado ya a un jugador de 17 años Cristo, que jugará plaza de «sub-20» y participará en el torneo de Sant Boi, tiene cualidades para ir escalando peldaños. Del juvenil pasarán al primer equipo. Torres, Cuervo, Delgado y Gorgáiz.

En el campeonato de fichajes ha incorporado a Bonell —es jugador del Terraza— y junto a él seguramente pasará a engrosar la plantilla ribereña Valde —jugador de la categoría juvenil— y Juanito defensa del Riag.

Algunos de los jugadores que militaron el año pasado en la Gimnástica Ribera tienen problemas para conseguir la baja. Uno de ellos es Benet, el popular «Bene», que tras su estancia en el Terraza el año anterior, renunció la campaña en las filas del modesto O. Iberiano.

El caso es que el club le pide ahora una buena suma a cambio

Jordán

I CAMPEONATO DE FUTBOL FEMENINO EN HONOR A S.M. LA REINA

Tarragona, 26. (De nuestro corresponsal, José RÓDICA GARCÍA) — Desde hoy y hasta el 28 de los próximos se disputarán en diversas localidades de la provincia tarragonense el primer campeonato de fútbol femenino en honor de Su Majestad la Reina, competición que tiene un modo de desarrollo de presupuesto costando el valor de unos 100 millones el presupuesto con Francisco Robert Graupera.

Fancionarán nueve equipos de Cataluña, dos de Las Palmas, uno de Pontevedra, otro de La Coruña, de Mallorca, Bilbao y Valladolid.

Los dieciséis equipos en las cuatro grupos disputarán una eliminatoria el día 28 en los campos de fútbol de Santa Vitzosa, Tarragona y Torredembarra. En los terrenos de Fútbol de Sabadell y Torredembarra se disputarán las semifinales el día 27 y en el campo del Condado tendrá lugar la final el día 28 en las cercanías de Madrid.

Ayer tuvo lugar el reclutamiento de los equipos participantes y seguidamente con un desayuno en el Salón del Mediterráneo al Ayuntamiento Municipal del Camp de Martí en el que tuvo efecto un festivo acontecimiento en primer lugar una salutación al alcalde de la ciudad, José María Riera, quien intervino en la continuación al alcalde de Barcelona, alcalde de Sabadell, Cora del Senet y finalmente intervención de la joven senadora Ana Vicens con su discurso de bienvenida.

BELLOC GANO EL TROFEO "PEPINO ESTEVE"

Lérida, 26. (De nuestro corresponsal, MICHÉL GAYO) — Ayer se disputó en el campo Isma D'Urgell la final del Trofeo Pepino Estève, competición de fútbol de categoría Regional Preferente, las cabezas visibles de la entidad, Joses López, Cruzador entre ellas, no han respondido a este compromiso.

Lo que complica más el asunto es la inexistencia que está sufriendo la entidad, que está pendiente de recibir de la Federación Catalana de Fútbol la autorización para que el nuevo presidente del club pueda empezar a trabajar, en colaboración con la active y dirigente directiva que ha quedado del año anterior.

En tanto, Bonell, a menos que haga algo de las recientes mal puestas que le piden a cambio de la baja, debe aguardar hasta que se normalice la situación de la C. Iberiana para hacer oficial su compromiso por el Hospital, de Tercera División, aunque en el caso actual la próxima temporada.

De esta forma Bonell volverá a defender los colores ribereños, club en el que actual hace ya varios años y en el que se proclamó «Futbolista de Preferente».

La situación actual

Según el presidente ribereño de momento sólo existen tres bajas. Nuez, Alverez y Masera. Un jugador queda libre. Cual del cual aún se incierta a consti-

EN TRANSFORMACION

No hace ni un par de semanas que el presidente del Hospital, Antonio Jordán, se lamentaba ante los propósitos de la falta de apoyo. De los escasos recursos económicos (los de un equipo de Primera Regional, según él) y de su intención de dimitir, casi irrevocable.

Pero de pronto aparece como transformado, fuchando y diciendo que es hora de echar el resto e ir a por el ascenso, que se ha terminado lo de medio engañar a la afición con promesas de otra categoría y luego jugar un equipo sólo para mantenerse.

Si se atiende a las cifras que presentó en la reciente y trágica asamblea el club estará al año próximo en bancarrota como los anteriores. Y se estudia la lista de fichajes, al margen de Bonell y algunos otros, resulta que la superpartida con la que se pretende alcanzar la Segunda División es la misma del año pasado.

Entonces, ¿por qué este radical cambio de actitud? Lo que parece es que (por fin), se han dado cuenta (aunque todo porque muchos jugadores han pedido la baja) de los límites que se pretende alcanzar la Segunda División es la misma del año pasado.

Y es lástima, porque la temporada pasada se ha dejado escapar una buena oportunidad de intentar el dichoso ascenso.

Imatge 32: Dia de la final del 1996.

- Dia posterior: la notícia té més o menys la mateixa extensió, però ocupa un espai més destacat. Fa una valoració molt positiva del partit, parlant de "victoria clara y espectacular del equipo blanquiazul" i també destaca el gran nombre d'espectadors que van presenciar el partit.

¡Las chicas, campeonas!

El equipo femenino gana al Oroquieta y lleva a Sarrià la Copa de la Reina

ALICIA BLANQUAZUL, capitana del RCD Espanyol, celebra el triunfo de su equipo. Las Novias celebraron una excelente temporada, adjudicándose la Copa de la Reina y el primer puesto de la categoría en esta ocasión.

ANDRÉS CABRELLI / VINCULADA

El equipo femenino del RCD Espanyol conquistó la Copa de la Reina, el título más prestigioso de fútbol femenino en España, tras vencer al Oroquieta por 2-0 en el partido de ida y 1-0 en el partido de vuelta.

Terrassa se apuntó un diez

La ciudad de Terrassa, en el valle de Cardener, se apuntó un diez por haber ganado la Copa de la Reina de Fútbol Femenino.

El equipo femenino del RCD Espanyol conquistó la Copa de la Reina, el título más prestigioso de fútbol femenino en España, tras vencer al Oroquieta por 2-0 en el partido de ida y 1-0 en el partido de vuelta.

Ante una semana caliente

El club puede hacer oficial la Ciudad Deportiva

El club no va a poder el norte sino al este que quedaba en Capellades para hacer oficial la Ciudad Deportiva.

Los terrenos de la Ciudad Deportiva pueden resultar muy importantes para el club, ya que se trata de un terreno que pertenece al Ayuntamiento de Terrassa y que el club quiere comprar para hacer oficial su sede.

Permitiendo oportuno momento hacer oficial la Ciudad Deportiva ya está en marcha este momento.

9.800€

16.900€

Regalo cable cargador coche y funda.

Le devolvemos su dinero si en el plazo de un mes no queda satisfecho del servicio.

Regalo cable cargador coche y funda.

Movistar

Movistar

Imatge 33: Dia posterior de la final del 1996.

Els documents 34 i 35 són del 2012. El sistema de competició ja ha canviat respecte anys anteriors i ens trobem en un moment en què el futbol femení està progressant cada cop més.

- **Dia de la final:** es dedica pràcticament una pàgina sencera a la notícia. Es compara l'estat de forma amb el quan arriben els dos equips a aquesta final i es destaca la gran motivació que tenen tots dos equips per aconseguir aquest trofeu. L'entrenador de l'Athletic de Bilbao parla de les qualitats del rival amb el qual s'enfrontaran.

Imatge 34: Dia de la final del 2012.

- **Dia posterior:** destaca el poc espai que es dedica a la notícia. Es limita a fer una breu crònica del partit i especifica que la final va ser presenciada per 450 espectadors.

Imatge 35: Dia posterior de la final del 2012.

9. La meva experiència personal dins del món del futbol

Per relacionar el treball crec oportú compartir la meva experiència personal en aquest tema, ja que estic involucrada en diferents àmbits i què millor que explicar les meves vivències dins el futbol. Amb aquesta temporada fa vuit anys que jugo a futbol; des de ben petita he estat en constant relació amb tot tipus d'esport, en concret el tennis però l'únic que m'apassionava era el futbol. A l'escola no perdia cap minut per jugar a futbol amb tots els companys de classe mentre que totes les noies estaven assegudes parlant. De totes aquelles noies sempre sortien

Imatge 36: Foto d'equip a la Ciutat Esportiva Dani Jarque.

comentaris com 'marimacho' o altres paraules despectives que en aquell moment no li donava importància perquè l'únic que m'agradava era jugar a futbol. A Centelles ja hi havien equips femenins de futbol però jo mai havia dit de canviar-me d'esport fins que una veïna em va proposar que un dia anés provar. I així va ser, no em va faltar pensar-m'ho dues vegades per apuntar-m'hi. En tot moment he tingut el suport dels meus familiars, tot i que no els agrada tenir els caps de setmana ocupats pels partits, però sempre estan allà, partit rere partit. Al segon any de jugar a l'Aleví vaig ser pre-seleccionada per la Selecció Catalana de futbol, vaig haver d'anar a Montjuïc a entrenar amb un tot un gran nombre de jugadores d'arreu de Catalunya amb un alt nivell futbolístic. Va ser una experiència inoblidable on vaig conèixer moltes jugadores de diferents equips. Aquell mateix any vaig poder participar a la Selecció d'Osona

comentaris com 'marimacho' o altres paraules despectives que en aquell moment no li donava importància perquè l'únic que m'agradava era jugar a futbol.

A Centelles ja hi havien equips femenins de futbol però jo mai havia dit de

Imatge 37: "Virargo" després de l'entrenament amb la Selecció Catalana de Futbol.

Imatge 38: Partit amistós amb la Selecció d'Osona contra el Torelló.

amb la que vam anar a Salou i vàrem jugar un torneig amb tota la resta de Seleccions comarcals de Catalunya. Dos anys més tard el Vic Riuprimer REFO es va interessar per mi i jo necessitava canviar d'aires i vaig fitxar per el Cadet-Juvenil A que estava a primera divisió, el nivell més alt d'aquesta categoria. Actualment encara jugo al Vic, a primera divisió Juvenil, el segon màxim nivell de la categoria. La temporada 2018-19 a part de ser jugadora, amb una companya d'equip vam entrenar l'Escoleta del Vic, nens de quatre i cinc anys; els entrenàvem dos dies a la setmana més el partit al cap de setmana. A més a més, durant el mes de Maig i Juny vaig

estar fent un curs per treure'm el títol d'àrbitra per a nois i noies federats. Per ser àrbitra vaig haver de realitzar un examen teòric, el qual vaig aprovar; tot i això, actualment estic entrenant per passar l'examen pràctic que encara haig de fer, per així intentar aconseguir el meu objectiu com a esportista. A part de ser àrbitra també portaré el Pre-benjamí B del Vic Riuprimer juntament amb una companya d'equip.

Imatge 39: Celbrant l'ascens a Primera Divisió de la categoria Juvenil.

Formar part d'un equip és espectacular, ja que aprens molt ja sigui futbolísticament, com a persona i com a membre d'un grup on tots i totes anem a per un mateix objectiu. Un equip és una segona família, passem moltes hores entrenant i jugant partits, vivint moments inoblidables i moments no tan bons. Personalment, el meu consell cap a qualsevol noia que és vulgui dedicar en qualsevol àmbit dins del futbol es que lluiti per els seus objectius i que deixi enrere els comentaris que li puguin dir; el sacrifici d'avui és l'èxit de demà.

10. Anàlisi de pel·lícules

També en el cinema el futbol femení ha estat protagonista d'una sèrie de pel·lícules. En la gran majoria, la imatge que es dona de la dona futbolista és un reflex de la mentalitat de l'època i ens demostra com a mesura que han anat avançant els temps aquesta imatge ha canviat i així es veu també reflectit en la pantalla.

PEL·LÍCULA	<p>“Las Ibéricas F.C.”</p>
ANY	1971
GÈNERE	Comèdia
DURACIÓ	90 minuts
IDIOMA(S)	Espanyol
PAÍS	Espanya
DIRECCIÓ	Pedro Masó
GUIÓ	Pedro Masó Antonio Vich
PROTAGONISTES	Rosanna Yanni La Contrahecha Tina Sáinz Claudia Gravy Ingrid Garbo

Context futbolístic: A principis de la dècada dels 70 el futbol femení entra en una nova dinàmica internacional, fet que va quedar demostrat amb la creació a Torí de la FIEFF (Federació Internacional de Futbol Femení) i la celebració del primer mundial de futbol femení, tot i no ser encara reconegut per la FIFA.

A nivell estatal, es disputa un partit a Madrid entre els equips Sizarn i Mercredit que té una enorme rellevància i es defineix, entre els mitjans de comunicació, com l'inici del futbol femení espanyol. Apareixen també els primers registres de creació d'equips femenins en províncies com Galícia, Biscaia o Catalunya.

Forma d'aparició futbol femení: Las Ibéricas F.C són un equip de futbol femení que sorgeix de la voluntat de dos botiguers de fer promoció dels seus negocis. Les noies aconsegueixen grans èxits, tot i que acaben destacant en el món del futbol més pel seu atractiu físic que no pas per la seva habilitat amb la pilota als peus. La pel·lícula explica les situacions sentimentals que viu cadascuna de les jugadores de l'equip i la lluita que tenen amb els seus respectius marits per aconseguir eliminar els prejudicis masclistes que aquests tenen.

Imatge de la "dona futbolista": El guió de la pel·lícula està marcat pel sexisme i per la clara ideologia masclista de l'època. Al principi es dona una imatge on les noies veuen el futbol com una forma d'exhibir-se però poc a poc, el seu concepte d'aquest esport canvia i acaben sentint-se vertaderes futbolistes.

PEL·LÍCULA	<p>“La liga no es cosa de hombres”</p> <p>The poster for the movie 'La liga no es cosa de hombres' features two women in soccer uniforms. One woman is wearing a red top and black shorts, and the other is wearing a yellow top and black shorts. They are standing on a green field. In the background, there is a man in a suit and a soccer ball. The text on the poster includes 'CASSEN', 'IFISA', 'MARGIT KOCSIS', 'SILVIA SOLAR', 'MONIKA KOLPEK', 'JUDY COLLINS', 'FANNY GREY', 'CRIS HUERTA', 'MAYOR ESCOBAR', 'MARY SANTPERE', 'SANTY SANS', 'la liga No es cosa de hombres', and 'EASTMANCOLOR'.</p>
ANY	1972
GÈNERE	Comèdia
DURACIÓ	111 minuts
IDIOMA(S)	Espanyol
PAÍS	Espanya
DIRECCIÓ	Ignacio F. Iquino
GUIÓ	Ignacio F. Iquino Cassen Juliana San José de la Fuente
PROTAGONISTES	Cassen Margit Kocsis Silvia Solar Monika Kolpek Mary Santpere
PRODUCTORA	IFI Producción S.A.

Context futbolístic: L'any anterior, el 1971, es va celebrar a Mèxic el segon mundial. També es va dur a terme el primer campionat d'Espanya de futbol femení conegut amb el nom de Copa Fuengirola. El mateix any de l'estrena de la pel·lícula, la UEFA va fer un comunicat a les federacions dels diferents països

demanant que tinguessin en compte el futbol femení i que treballessin pel seu desenvolupament.

Forma d'aparició futbol femení: El protagonista, Cassen, és una futbolista frustrat en equips masculins que acaba triomfant en el futbol jugant a la lliga femenina disfressat de noia. Interpreta el paper d'una jugadora argentina que és fitxada per la selecció femenina italiana.

Imatge de la “dona futbolista”: La pel·lícula deixa bastant en segon pla el futbol femení per centrar-se en les aventures sexuals que viu el protagonista amb les noies. No deixa de ser un argument molt masculista, tant per la desesperació amb la qual les noies lluiten per ser posseïdes per un home objecte, com pel fet que un futbolista frustrat en equips masculins acabi sent una estrella en el futbol femení.

PEL·LÍCULA	<p>“Quiero ser como Beckham”</p>
ANY	2002
GÈNERE	<p>Comèdia romàntica</p> <p>Drama</p> <p>Musical</p>
DURACIÓ	112 minuts
IDIOMA(S)	<p>Anglès</p> <p>Hindi</p> <p>Panyabí</p> <p>Alemany</p>
PAÍS	<p>Estats Units</p> <p>Alemanya</p> <p>Regne Unit</p>
DIRECCIÓ	Gurinder Chadha
PRODUCCIÓ	<p>Gurinder Chadha</p> <p>Deepak Nayar</p>
GUIÓ	<p>Gurinder Chadha</p> <p>Guljit Bindra</p> <p>Paul Mayeda Berges</p>
PROTAGONISTES	<p>Parminder Nagra</p> <p>Keira Knightley</p> <p>Jonathan Rhys-Meyers</p> <p>Anupam Kher</p> <p>Shaznay Lewis</p> <p>Archie Panjabi</p>

Context futbolístic: El fort masclisme que va dominar a Anglaterra durant molts anys, va fer que l'Associació de Futbol d'Anglaterra declarés que “el futbol no era un esport apte per a dones i, per tant, no es podia incentivar la seva pràctica”, expressió que va ser llei des de 1921 fins al 1971.

La realitat actual, però, és molt diferent gràcies a què el 2002 l'Associació va decidir crear un projecte per professionalitzar la lliga anglesa femenina, invertint-hi gairebé tres milions de lliures, per convertir-la en una gran potència mundial i, així, transformar el futbol femení en l'esport més popular entre les dones angleses.

Fins i tot, es va aconseguir un contracte amb la cadena televisiva ESPN, que es va comprometre a retransmetre alguns partits en directe i a dedicar cada setmana, 30 minuts de programació a promocionar el futbol femení del país.

Forma d'aparició futbol femení: La protagonista és una jove britànica apassionada pel futbol, procedent d'una família índia. És fitxada per un club i veu com se li obren perspectives allunyades d'allò que els seus pares havien previst per a ella. Lluita contra els prejudicis dels seus pares vers l'esport femení per aconseguir el seu somni d'arribar a ser jugadora professional als Estats Units.

Imatge de la “dona futbolista”: La pel·lícula mostra el futbol femení com un esport molt integrat dins la societat, on les noies viuen i senten intensament el futbol, igual que podria fer-ho qualsevol noi. Es mostra també la realitat dels prejudicis que molta gent continua tenint vers les noies futbolistes, tot i que la pel·lícula en si, ve a ser una manifestació del desig d'eliminar aquesta discriminació i fer que les noies siguin valorades d'una manera diferent en l'esport.

PEL·LÍCULA	<p>“Adelante muchachas!”</p>
ANY	2004
GÈNERE	Documental
DURACIÓ	60 minuts
IDIOMA(S)	Anglès Alemany Espanyol
PAÍS	Alemanya
DIRECCIÓ	Erika Harzer
PRODUCCIÓ	Eha-media
GUIÓ	Erika Harzer
PROTAGONISTES	Seydi Baleska Acosta Wendy Suyapa Cerrato Kenia Patricia Cortés Rico Cristel Martinez Maradiaga
PRODUCTORA	Erika Harzer

Context futbolístic: El futbol femení federat és una cosa molt nova a Hondures, cosa que el converteix en un repte diari per a entrenadors i promotors, els quals han d'afrontar molts obstacles per culpa de la falta de suport vers aquesta activitat esportiva. Els camps de futbol normalment no tenen vestidors, lavabos ni dutxes. Per altra banda, són típics els insults, provocacions i comentaris masculistes vers les noies per part del públic masculí.

Forma d'aparició futbol femení: Explica la història de quatre noies hondurenyes que al llarg de la pel·lícula mostren els llocs on viuen, les escoles on estudien, casa seva i, sobretot, mostren com el futbol és la seva manera

d'aïllar-se de la dura realitat que es viu al seu país, on la presència de les bandes juvenils anomenades "maras" l'han convertit en un lloc on la violència diària ha enterrat qualsevol tipus de escrúpol.

Imatge de la "dona futbolista": Són moltes les barreres que queden encara per trencar per tal que aquestes noies puguin arribar a creure's futbolistes, igual que pot creure-s'ho un noi. Estan envoltades d'una societat molt masclista on el màxim que s'espera d'elles és que arribin a ser unes bones mestresses de casa.

PEL·LÍCULA	<p>“Ella es el chico”</p> <p>Amanda BYNES She's THE MAN Duke wants Olivia who likes Sebastian who is really Viola whose brother is dating Mia who so much Olivia Sebastian Everybody has a secret...</p>
ANY	2006
GÈNERE	Comèdia romàntica Cine adolescent
DURACIÓ	105 minuts
IDIOMA(S)	Anglès
PAÍS	Estats Units Canadà
DIRECCIÓ	Andy Fickman
PRODUCCIÓ	Lauren Shuler Tom Rosenberg Gary Lucchesi
GUIÓ	Karen McCullah Lutz Kirsten Smith
PROTAGONISTES	Amanda Bynes Channing Tatum Laura Ramsey David Cross Vinnie Jones
PRODUCTORA	Lakeshore Entertainment

Context futbolístic: La creació d'una escola de futbol, els programes juvenils, els clubs d'aficionats, l'equip nacional, la Open Cup dels EUA i l'èxit de l'aparició de la lliga professional van convertir els Estats Units en el model a seguir per aconseguir el creixement del futbol femení a la resta del món. Guanyar la medalla d'or en els Jocs Olímpics de 2004 va fer augmentar encara més la rellevància del futbol femení, donant prestigi i relançant la lliga professional americana, que en els últims anys havia patit grans pèrdues econòmiques a causa del massiu creixement que se li havia volgut donar.

Forma d'aparició futbol femení: La protagonista de la pel·lícula, Viola, veu com l'equip femení de l'institut on juga ha estat eliminat i no aconsegueix convèncer ni el seu entrenador ni el seu xicot futbolista que és suficientment bona per poder incorporar-se a l'equip masculí. Així doncs, es proposa complir el seu objectiu, i acaba transformant-se en el seu germà petit que està estudiant a Londres i aconsegueix entrar dins l'equip.

Imatge de la “dona futbolista”: La pel·lícula mostra com l'ambició i les ganes de jugar a futbol d'una noia, que veu com el seu equip ha estat eliminat, la porten a “disfressar-se” de noi per continuar practicant aquest esport. Mostra també la popularitat que ha adquirit recentment el futbol femení a les universitats americanes i el fet que les noies també somien de convertir-se en professionals.

11. Enquestes

Per tal de comprovar les hipòtesis i de saber, de primera mà, l'opinió d'algunes de les dones futbolistes, entrenadores i àrbitres, vaig decidir realitzar un qüestionari de Google per a cada àmbit; per veure els diferents punts de vista de cada persona i treure'n unes conclusions.

Aquestes enquestes van ser organitzades en tres grups: El primer a àrbitres de Catalunya, el segon de jugadores i el tercer a entrenadors/es i coordinadors/es. A continuació us presento les conclusions que vaig treure de les enquestes formulades, en l'annex ? hi podreu trobar les respostes que em van donar.

h. Àrbitres

Les preguntes que vaig realitzar en aquestes onze enquestes estan fetes amb l'objectiu de si hi ha diferències i si han viscut discriminació en els camps de futbol, en l'entorn familiar o directament per part de la Federació Catalana de Futbol. En cas de voler veure les respostes dels enquestats, veure annex 2. Les preguntes i les respostes, un cop analitzades, que s'han realitzat, han estat:

- **Com vas començar en el món de l'arbitratge? Què és el que et va inspirar més per accedir-hi?**

La majoria d'elles han entrat en aquest món perquè els hi agradava el món del futbol i la curiositat i les ganes les ha motivat a trobar un afició més.

- **En quines categories has pitat? Futbol femení i masculí?**

En aquest cas hi ha una gran diferència, ja que hi ha àrbitres principiants i àrbitres veteranes que gràcies al seu esforç i sacrifici estan arbitrant a la *Liga Iberdrola* i fins a Tercera Catalana masculins.

- **En partits de categoria inferior, has viscut alguna experiència que no t'agradaria tornar-la a viure?**

Aquesta pregunta ha donat molta varietat en les respostes i m'han sobtat una mica ja que hi ha que han expressat els insults o paraules despectives cap a elles i altres que han explicat diferents agressions

que han tingut lloc dins i fora del camp no només en els jugadors sinó entre els pares.

- **Trobes a faltar pitar a nens que no es queixen, no es tiren, no enganyen?**

Totes menys una d'elles han dit que sí, tot i donant certa importància en què els nens d'avui en dia s'influeixen pel futbol que veuen per la televisió i de la manera en què els eduquen, ja que es troben casos de tots tipus; ja sigui de manera verbal o accions.

- **Has hagut de sentir comentaris masclistes en els camps de futbol?**

És sorprenent que al segle XXI encara hi hagin comentaris masclistes mentre es practica esport quan només hauríem de fixar-nos en passar-nos-ho bé i aprendre de tots els valors que ens dona el futbol.

- **Que n'opines dels fets que han tingut lloc aquest any?**

En aquesta pregunta m'he trobat que poder no estava del tot ben formulada; tot i així he rebut respostes bastant diverses. Com a conclusió general d'aquestes es que el futbol femení està creixent tant a nivell de jugadores com ha àrbitres però, en molts casos hi ha un comportament molt desagradable i antiesportiu tant pels pares com en tots els membres d'un equip.

- **Creus que la federació fa tot el que pot per evitar comportaments masclistes?**

Des del punt de vista d'aquestes noies, tot i tenir la campanya #ORGULLOSA que el seu objectiu principal és potenciar i promocionar el futbol i futbol sala femení a Catalunya, creuen que no n'és suficient. Amb això volen transmetre que abans hi ha d'haver un canvi en la societat i mica en mica anar normalitzant que les dones tenen tot el dret d'estar en qualsevol àmbit futbolístic.

- **Què és més fàcil ser àrbitre o àrbitra?**

En general, han destacat que els homes tenen més facilitats ja que les dones s'han de guanyar el lloc que els homes ja tenen; tot i així, en alguns casos han respòs que el món de l'arbitratge cada vegada entén menys de sexes.

- **Actualment treballes o estudies? Podries viure només de l'arbitratge?**

Tenen clar que de l'arbitratge no poden ni podran viure, llavors la gran majoria estan estudiant i algunes, a part d'arbitrar tenen una feina que les ajuda arribar a fi de mes.

- **Quin és el teu objectiu com a àrbitra?**

Totes elles volen disfrutar a cada camp de futbol que van i millorar dia a dia i arribar lo més alt possible.

- **Què en penses sobre el VAR?**

Segons les àrbitres enquestades, el VAR és una gran ajuda per l'arbitratge i que mica en mica s'aniran resolent tots els problemes que han anat sorgint al llarg d'aquest primer any amb aquest gran mecanisme.

- **Creus que seria bona idea implantar-lo a la *Liga Iberdrola*?**

En tots els casos han dit que sí, argumentant que la *Liga Iberdrola* és la màxima categoria femenina i que hauria de tenir les mateixes avantatges que la lliga masculina.

- **Quina és la teva millor experiència com a àrbitra?**

Cada una ha viscut diferents experiències i en diferents categories. Les més veteranes han destacat que arbitrar a la *Liga Iberdrola* els hi ha semblat una experiència increïble però a les no tant veteranes es queden amb els aplaudiments i els comentaris positius que han rebut dels cos tècnic i del públic.

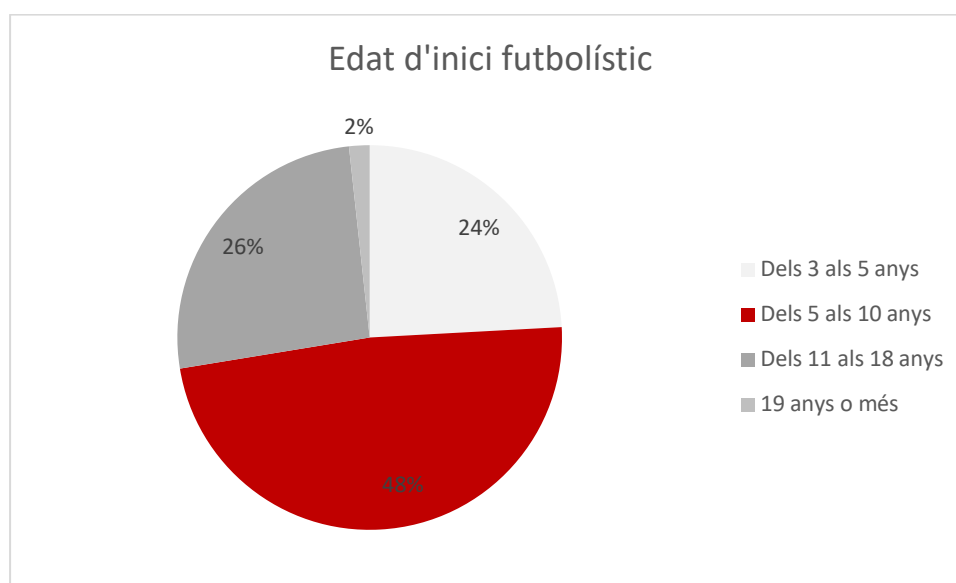
- **Quin consell donaries a les noies que tenen interès per l'arbitratge?**

L'idea principal d'aquestes àrbitres és que totes aquelles noies que els i agradi el mon de l'arbitratge, s'animin i no es tirin enrere pels comentaris que puguin rebre i que amb esforç i constància diària, la societat anirà canviant.

i. Jugadores

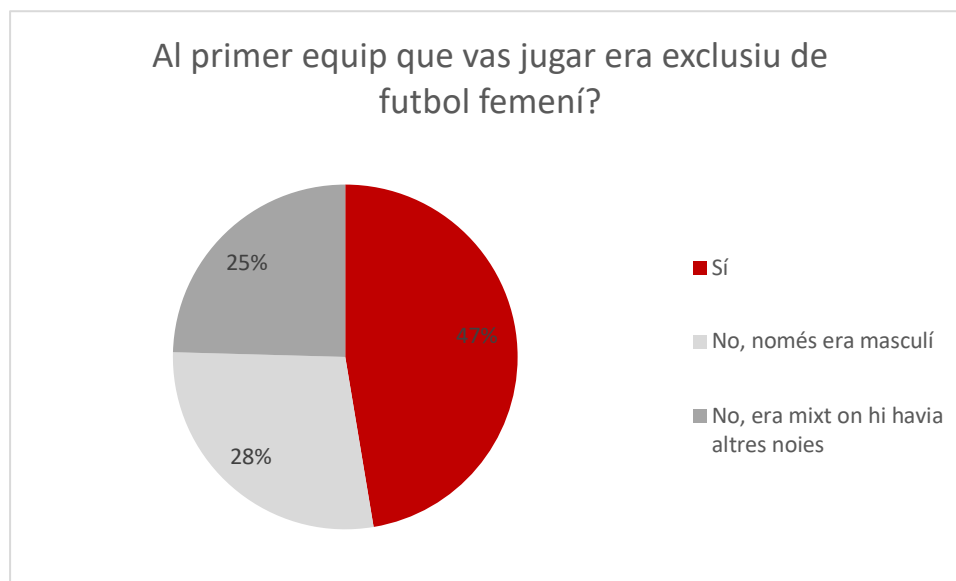
Les cinquanta set enquestes realitzades a jugadores de Catalunya, han tingut les preguntes següents. A continuació he analitzat les seves respostes amb l'objectiu de veure si han rebut insults o paraules despectives. Si es vol veure les respostes individuals de cada pregunta, veure annex 3.

- **En quin marge d'edat et trobes?**

Aquest gràfic de barres indica que un 24% d'enquestades van començar a jugar a futbol entre els 3 als 5 anys, seguit per un 48% que van començar a practicar aquest esport entre els 5 i els 10 anys. A continuació, un 26% de noies que van contestar l'enquesta van començar a jugar entre els 11 i els 18 anys. Només una d'elles ha començat a jugar a futbol a partir dels 19 anys en amunt, això ens marca un 2% de la resta.

- **Al primer equip que vas participar era exclusiu de futbol femení?**

Aquest gràfic ens fa veure que la majoria d'enquestades ja van començar a jugar en un equip femení donant un 47,4% del total. Les respostes de les altres dues opcions estan bastant renyides. El 28,1% van començar a jugar en un equip totalment masculí i el 24,6% estaven a un equip masculí però també hi havia més noies.

- **Com va reaccionar la teva família quan els hi vas dir que volies ser futbolista?**

En la majoria de respostes han expressat que algú de la família estava en desacord que practiques futbol per diversos motius; un d'ells pels desplaçaments i que sempre estàs lligat els caps de setmana. D'altra banda també hi ha hagut un gran nombre de respostes que no han tingut cap problema amb ningú de la família pel simple fet de jugar a futbol, destacant que és un esport com un altre.

- **T'has sentit alguna vegada discriminada?**

La gran majoria han rebut comentaris despectius quan eren més petites. Els fets solien tenir lloc a l'escola quan jugaven a l'esbarjo amb tots els companys i tenien que suportar comentaris com: "marimacho", "el futbol no és per a noies"...

- **Com creus que ha canviat la imatge de la noia futbolista des de que vas començar a jugar fins a l'actualitat?**

Quasi totes les respostes rebudes han dit que el futbol femení està evolucionant molt donant com exemple els partits retransmesos a la televisió. Encara que han expressat que està creixent positivament, creuen que encara queda molt camí per recorre però que mica en mica hi hauran canvis que faran igualar aquest esport.

- **Segueixen havent-hi prejudicis que condicionen? A les noies a l'hora de triar el futbol com el seu esport? Si és així, quins creus que són aquests prejudicis?**

La idea general de les enquestades és de que encara avui en dia hi ha prejudicis però no tants com abans. La força física, el futbol és d'homes, lesbiana i altres comentaris han sortit en els exemples de prejudicis que hi ha actualment.

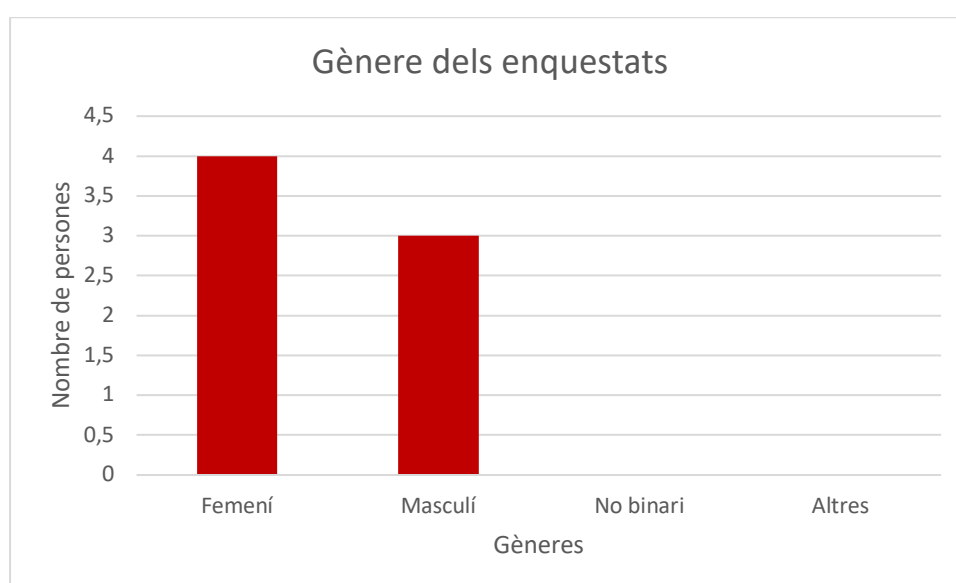
- **Com creus que evolucionarà el futbol femení en els pròxims anys? (Ja digui a nivell salarial, en la publicitat, els mitjans de comunicació, altres).**

A nivell general, pensen i creuen que amb esforç i sacrifici constant el futbol femení s'igualarà amb el masculí. Algunes d'elles ho han expressat amb un to esperançador i amb desig de que hi hagi un gran canvi tan en els sous, els mitjans de comunicació, etc.

j. Entrenadors/es i coordinadors/es

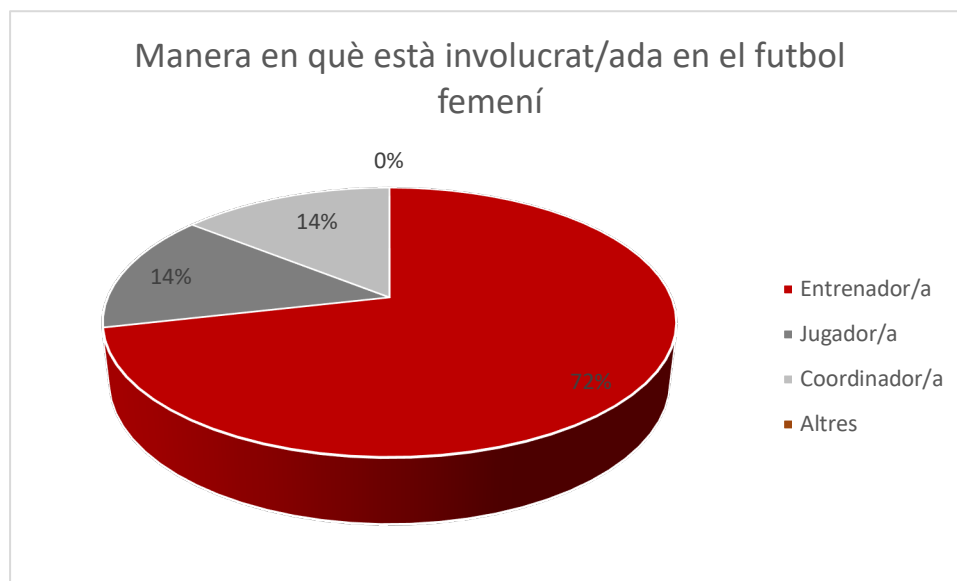
Finalment, les preguntes de les set enquestes realitzades a persones que viuen o han viscut el futbol femení contactant directament en moments o períodes de diferències entre sexes en els diferents clubs que han participat, són en conseqüència per veure si en els equips no professionals pateixen diferències en ambdós sexes. Les respostes de cada persona enquestada les podem trobar a l'annex 4. Seguidament, veurem un anàlisi de les respostes rebudes.

- **Gènere**

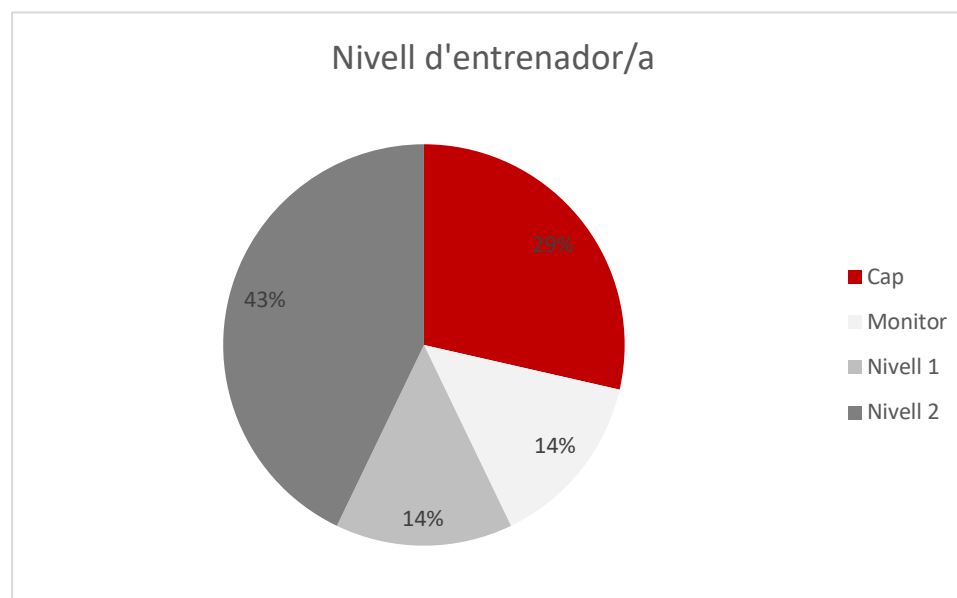
En aquest gràfic podem veure que de les 7 respostes, 4 són dones i 3 són homes. Altrament també es pot veure que cap persona és binari/altres.

- **De quina manera estàs involucrat/ada en el món del futbol?**

En el gràfic observem de quina manera els enquestats estan involucrats dins el futbol. Veiem que un 72% són entrenadors/es, un 14 % jugadors i un altre 14% són coordinadors/res.

- **Quin nivell d'entrenador/a tens?**

Segons el gràfic es pot observar quin nivell d'entrenadors/es tenen els enquestats. Un 29% no té cap títol per ser entrenador/a, un 14% té el títol de monitor/a, un altre 14% té el nivell 1 d'entrenador/a i el percentatge més alt amb un 43% tenen el nivell 2.

- **A quin club ets participant?**

Els que han contestat les enquestes són participants dels següents clubs: C.E.Berga, C.E.Manresa, Vic Riuprimer REFO, Oar Vic, FE UE Tona i a la Federació Catalana de Futbol a la Delegació del Bages-Berguedà.

- **Has tractat alguna vegada algun equip femení ja sigui el d'un club o el d'un campus?**

Tots els enquestats han tractat alguna vegada algun equip femení al llarg de la seva carrera futbolística.

- **Al club que entrenes, els equips masculins i femenins tenen la mateixa metodologia?**

En aquesta pregunta hi ha hagut diverses respostes. En alguns casos han confirmat amb un sí rotund, en altres casos han expressat que més o menys i un dels set casos ha dit que no.

- **Els recursos tècnics del teu club són els mateixos per als dos sexes? (Instal·lacions, material, sou, horaris...).**

En la majoria de respostes han dit que sí però que a nivell de primer equip no, ja que pel què puc suposar, els nois cobren i les noies no cobren. Hi han hagut dues respostes que han dit que els recursos són diferents en els ambdós sexes.

- **En cas de que estiguis involucrat/ada al futbol femení, quin objectiu a nivell personal pretens aconseguir dins del futbol femení?**

L'objectiu principal de les respostes dels entrenadors és ensenya'ls-hi tot el que saben, fer-les créixer i potenciar el futbol femení perquè algun dia tinguin les mateixes oportunitats que els nois i mica en mica anar aconseguint la igualtat.

- **Quina creus que serà l'evolució del futbol femení en els propers anys?**

Tots hi veuen un creixement exponencial i amb molt de futur per a les darreres generacions.

- **Què els hi diries a totes les noies futbolistes?**

La principal idea que han transmès es que totes les futbolistes segueixin lluitant pel que realment els i agrada, sense influenciar-se pel què els i puguin dir i creure en totes nosaltres per arribar a potenciar el futbol femení.

12. Conclusions

Un cop finalitzat aquest treball crec que puc fer una valoració bastant positiva de com ha anat i alhora m'ha servit per extreure un seguit de conclusions:

La conclusió més important que he extret d'aquest treball és que a la vida ningú et regala res i que l'única cosa que et posa límits ets tu mateix. Sense la lluita que han portat a terme moltes dones al llarg de la història per reivindicar els seus drets i manifestar-se contra la desigualtat i la desconsideració que patien, probablement la situació d'avui en dia seguiria sent la mateixa i la societat continuaria mantenint la mateixa mentalitat tancada respecte la condició femenina.

El fet de poder enquestar a àrbitres professionals i que em donessin el seu punt de vista de la situació actual de l'arbitratge femení a Espanya, ha fet donar-me que hem de ser les pròpies noies qui ens reivindicuem i ens impliquem si volem tenir les mateixes oportunitats que els nois. Les seves paraules m'han fet estimar el futbol més del que ho feia i m'han animat a seguir creient que tot esforç té després la seva recompensa.

Mitjançant les entrevistes a les jugadores, també he vist com moltes vegades són les pròpies mares qui incentiven aquesta discriminació que patim les noies en el món del futbol. Creuen que el fet que la seva filla jugui a futbol no és bo per a la seva imatge, senten vergonya quan el seu fill és driblat per una noia o no veuen bé que sigui una noia que arbitri el partit dels seus fills.

Resseguint articles de premsa ha fet adonar-me que la manera com s'enfoca la informació es veu molt influenciada per la mentalitat del moment. Així, en els primers documents trobem expressions amb força ironia, on troben sorprenent que una noia pugui jugar a futbol també a un molt bon nivell. En els documents d'anys posteriors, les expressions canvien i es comença a valorar més objectivament la manera com s'està treballant en el futbol femení i les qualitats futbolístiques que tenen algunes noies. L'espai que ocupa la notícia va augmentant de manera progressiva amb els anys, la qual cosa demostra l'interès creixent dels mitjans de comunicació i de la societat en general per aquesta modalitat esportiva.

Finalment, cal dir que, malgrat que queda molta feina per fer si volem aconseguir aquesta normalització, el futbol femení actualment es troba en una dinàmica ascendent, fet que es demostra amb l'augment notable de llicències federatives de noies que s'ha donat en els últims anys a més del gran nombre de clubs que recentment han creat la seva secció femenina i segueixen treballant pel foment del futbol femení.

13. Agraïments

Per acabar, volia dedicar també un petit espai per mostrar el meu agraïment cap a totes les persones que han fet possible aquest treball o s'hi han implicat d'una manera o altra per ajudar-me a tirar-lo endavant.

En primer lloc, a la tutora del treball, per la paciència que ha tingut, per aconsellar-me en els moments en els que no sabia per on continuar avançant i per donar-me idees per millorar el contingut del treball sempre que ho he necessitat.

En segon lloc, a totes les àrbitres, jugadores, entrenadors/es i coordinadors/es per dedicar part del seu temps a respondre'm l'enquesta i fer-ho de la millor manera possible.

Finalment, donar les gràcies també a la meva família i amics que m'han fet costat durant la realització d'aquest treball; per motivar-me en els moments difícils, quan tot semblava que no avançava, o simplement pel recolzament que m'han donat; perquè sense ells aquest treball tampoc hauria estat possible.

14. Bibliografia i webgrafia

Llibre:

MENAYO, David. *El fútbol femenino en 20 toques*, Ediciones Cydonia, Madrid, 2015.

Webs:

Hoy se juega fem. 5 febrer 2019

<https://www.hoysejuegafem.com/historia-del-futbol-femenino/>

Wikipedia. 11 febrer 2019

https://es.m.wikipedia.org/wiki/Selección_femenina_de_fútbol_de_Alemania

Furiaroja.com. 11 febrer 2019

<http://www.furiaroja.com/seleccion-femenina-spain.html>

Cadena 100. 6 març 2019

https://www.cadena100.es/programas/buenos-dias-javi-y-mar/noticias/primeradivision-tendra-una-arbitra-20190703_449800

Japan Football Association. 18 març 2019

http://www.jfa.jp/eng/referee/profile/international_referee.html

Fédération Française de football. 20 març 2019

<https://www.fff.fr/arbitrer/arbitroscope/liste-des-arbitres/2330020491-stephanie-frappart>

U.S.Soccer. 23 març 2019

<https://www.ussoccer.com/stories/2014/03/17/12/32/longtime-us-soccer-referee-kari-seitz-to-retire>

Federació Catalana de Futbol. 23 març 2019

<http://fcf.cat/es/futbol-femenino>

Enciclopèdia de l'esport català. 23 març 2019

<https://www.enciclopedia.cat/EC-EEC-5850.xml>

LaLiga-Liga de Fútbol Profesional. 5 d'abril 2019

<https://www.laliga.es/liga-femenina-iberdrola>

UEFA. 10 d'abril 2019

<https://es.uefa.com/womenschampionsleague/history/>

Wikipedia. 12 d'abril 2019

https://es.wikipedia.org/wiki/Copa_Libertadores_Femenina_2018

Vice. 14 d'abril 2019

<https://sports.vice.com/es/article/4xjqxd/vero-boquete-la-jugadora-que-cambi-el-ftbol-femenino-espaol>

ivetfariols. 3 maig 2019

<http://www.ivetfariols.com/articulos/diferencias-entre-hombres-y-mujeres-deportistas/>

MEDAC, Instituto Oficial de Formación Profesional. 5 maig 2019

<https://medac.es/articulos-deporte/deporte-femenino-medios-comunicacion/>

Pasión Fútbol. 8 juliol 2019

<https://www.pasionfutbol.com/noticias/Las-grandes-diferencias-en-premios-entre-el-Mundial-Femenino-y-el-Masculino-20190703-0029.html>

Articles diaris:

“La árbitra Bibiana Steinhaus: «La gente quiere buenos árbitros sin importar su sexo»”. *20 minutos*.

<https://www.20minutos.es/deportes/noticia/bibiana-steinhaus-arbitros-mujeres-3582900/0/>

“Sian Massey-Ellis appointed as assistant referee for Champions League final in Kiev”. *The football association*.

<http://www.thefa.com/news/2018/may/08/sian-massey-ellis-named-as-champions-league-final-official-080518>

“Amy Fearn becomes first woman to referee FA Cup game in main draw”. *BBC*.

<https://www.bbc.com/sport/football/24885560>

“Con Stéphanie Frappart, Francia estará representada en la final”. *Ellas Fútbol*.

<https://ellas.futbol/internacional/stephanie-frappart-francia-final/>

“Amaia Gorostiza, una presidenta con mucha historia”. *MARCA*.

<https://www.marca.com/futbol/eibar/2017/10/22/59ec8ced268e3e2d158b4592.html>

“Victoria Pavón, presidenta del Leganés: «En mi primer año hablaban de mí como de una mujer florero»”. *EL MUNDO*.

<https://www.elmundo.es/deportes/futbol/2018/01/30/5a6fa2df268e3ebf438b45c9.html>

“Primera entrenadora de un club masculino de fútbol debuta en Francia”. *EL UNIVERSO*.

<https://www.eluniverso.com/deportes/2014/08/04/nota/3321686/primera-mujer-entrenadora-futbol-debuta-francia>

“La final de la Copa de la Reina, nuevo récord de audiencia en un partido femenino”. *MARCA*.

<https://www.marca.com/futbol/futbol-femenino/2019/05/12/5cd816bf22601def538b45bc.html>

“Las mujeres que han triunfado en el deporte pese a la discriminación”. *LatinAmericanPost*.

<https://latinamericanpost.com/es/21224-galeria-las-mujeres-que-han-triunfado-en-el-deporte-pese-a-la-discriminacion>

“Las 10 mejores mujeres futbolistas del mundo”. *MARCA*.

<https://www.marca.com/buzz/album/2017/05/10/5912f2eae2704e3c448b45ac1.html>

“Marta Vieira: «Me siento orgullosa de mi historia de vida y de lucha»”. *Agencia EFE*.

<https://www.efe.com/efe/espana/deportes/marta-vieira-me-siento-orgullosa-de-mi-historia-vida-y-lucha/10006-3216211>

“La situación del deporte femenino es igual que hace 25 años”. *ABC*.

https://www.abc.es/deportes/abci-deporte-femenino-situacion-deporte-femenino-igual-hace-25-anos-201803080830_noticia.html

“La espectacular publicidad del mundial femenino hecha por Nike”. *90min*.

<https://www.90min.com/es/posts/6386801-video-la-espectacular-publicidad-del-mundial-femenino-hecha-por-nike>

“La increíble diferencia entre los premios del fútbol femenino y el masculino”. *Grupo RPP*

<https://rpp.pe/economia/economia/la-increible-diferencia-entre-los-premios-del-futbol-femenino-y-el-masculino-noticia-1207480>

Artículos de revistas:

ARAÚJO, David. “Vero Boquete: «El fútbol es el reflejo de la sociedad y una sociedad machista no cambia de golpe, hay que cambiar la mentalidad de generaciones»”. *Jot Down*.

<https://www.jotdown.es/2018/11/vero-boquete/>

GARCÍA, Héctor. “Los medios de comunicación invisibilizan el deporte femenino”. *Compromiso Empresarial*.

<https://www.compromisoempresarial.com/rsc/2018/05/los-medios-de-comunicacion-invisibilizan-el-deporte-femenino/>

Pel·lícules:

Las Ibéricas F.C, 1971, Pedro Masó.

La liga no es cosa de hombres, 1972, Ignacio F. Iquino.

Quiero ser como Beckham, 2002, Gurinder Chadha.

Adelante muchachas, 2004, Erika Harzer.

Ella es el chico, 2006, Andy Fickman.

Imatges:

Imatge 1: Font pròpia

Imatge 2: <http://www.raulgomezsamperio.com/2017/06/nettie-honeyball-la-futbolista-de-la.html>

Imatge 3: https://en.wikipedia.org/wiki/Dick,_Kerr_Ladies_F.C.

Imatge 4: https://tn.com.ar/deportes/esencial/murio-joao-havelange-expresidente-de-la-fifa_699127

Imatge 5: <https://www.20minutos.es/fotos/actualidad/las-mejores-fotos-del-dia-6948/9/>

Imatge 6:

<https://www.elmundo.es/cronica/2019/05/17/5cda957421efa0ea7c8b457f.html>

Imatge 7:

https://elpais.com/deportes/2019/06/16/actualidad/1560703885_733643.html

Imatge 8: https://www.lavozdeg Galicia.es/noticia/deportes/2016/11/21/reinas-futbol-ganan-copa/0003_201611G21D20992.htm

Imatge 9: <https://www.grada3.com/2019/06/06/rayo-femenino-renueva-plantilla/>

Imatge 10: <http://www.rtve.es/deportes/20190817/guadalupe-porras-hace-historia-mallorca-como-primera-arbitra-asistente-futbol-masculino/1977301.shtml>

Imatge 11: <https://alchetron.com/Amy-Fearn>

Imatge 12: <https://www.sofoot.com/nelly-viennot-bibiana-steinhaus-un-exemple-pour-les-autres-pays-448025.html>

Imatge 13: https://as.com/futbol/2018/01/27/primera/1517074969_227626.html

Imatge 14: https://as.com/futbol/2016/10/02/primera/1475373932_885494.html

Imatge 15: <http://futboldesdefrancia.com/corinne-diacre-renova-clermont-foot/>

Imatge 16: <http://m.fcf.cat/futbol-femeni>

Imatge 17: <https://www.marca.com/futbol/futbol-femenino/2019/05/12/5cd816bf22601def538b45bc.html>

Imatge 18:

https://as.com/futbol/2018/05/13/mas_futbol/1526226320_617570.html

Imatge 19: <http://www.futbolbalear.es/2012/05/18/womwns-champions-league-el-lyon-extiende-su-reinado-en-munichvence-2-0-ante-el-frankfurt/>

Imatge 20: https://nl.m.wikipedia.org/wiki/Bestand:2019-05-18_Fußball,_Frauen,_UEFA_Women%27s_Champions_League,_Olympique_Lyonnais_-_FC_Barcelona_StP_0068_LR10_by_Stepro.jpg

Imatge 21: <https://www.revistaindios.es/especiales/semana-femenina/china-1991-primer-mundial-femenino-la-historia/>

Imatge 22:

<https://www.mundodeportivo.com/futbol/20181205/453357822115/afirman-que-premio-a-campeonas-de-la-libertadores-ira-al-equipo-masculino.html>

Imatge 23: https://www.t-online.de/sport/fussball/id_85265372/bericht-wegen-bibiana-steinhaus-kein-fc-bayern-vs-fc-augsburg-im-iran-tv.html

Imatge 24: <https://www.publico.es/sociedad/vero-boquete-sociedad-general-machista.html>

Imatge 25: https://www.corriere.it/sport/19_maggio_13/milan-prima-rivoluzione-panchina-divorzio-carolina-morace-ce3d0f64-7570-11e9-ab5b-6e5ae3374c33.shtml

Imatge 26: https://www.marca.com/futbol/futbol-femenino/album/2017/12/24/5a3ea02d268e3ed5568b458c_4.html

Imatge 27: https://www.elconfidencial.com/deportes/futbol/internacional/2014-06-25/helena-costa-se-queda-sin-hacer-historia-en-el-futbol-tras-negarse-a-entrenar-al-clermont_151504/

Imatge 28: https://en.m.wikipedia.org/wiki/Alex_Morgan

Imatge 29:

https://as.com/masdeporte/2019/03/06/reportajes/1551893219_629877.html

Imatge 30: <http://hemeroteca.mundodeportivo.com/preview/1981/06/27/pagina-19/1058610/pdf.html>

Imatge 31: <http://hemeroteca.mundodeportivo.com/preview/1981/06/29/pagina-20/1079450/pdf.html>

Imatge 32: <http://hemeroteca.mundodeportivo.com/preview/1996/06/23/pagina-30/1323012/pdf.html>

Imatge 33: <http://hemeroteca.mundodeportivo.com/preview/1996/06/24/pagina-27/1330866/pdf.html>

Imatge 34: <http://hemeroteca.mundodeportivo.com/preview/2012/06/10/pagina-6/9345863/pdf.html>

Imatge 35: <http://hemeroteca.mundodeportivo.com/preview/2012/06/11/pagina-24/9352667/pdf.html>

Imatge 36: Font pròpia

Imatge 37: Font pròpia

Imatge 38: Font pròpia

Imatge 39: Font pròpia

ANNEX

k. Annex 1: Resultats de les enquestes a àrbitres.

- **Com vas començar en el món de l'arbitratge? Què és el que et va inspirar més per accedir-hi?**

-Mi tío era arbitro Vinieron al equipo a dar una charla

-Con 16 años despues de llevar 11 años en el mundo del futbol pense que me gustaria poner en la piel de los arbitros.

-Me lo dijo una compañera de equipo y al ver que se cobrava bien y que me hacia ilusion decidi apuntarme al curso.

-Jugaba en el RCD Espanyol y vinieron a hacer una charla sobre arbitraje.

-Abrían un nuevo curso solo para chicas y lo vi una buena oportunidad.

-Siempre había pensado que me gustaba el arbitraje y un amigo me animó a ello

-Era entrenadora y alguna vez arbitraba partidos de los equipos escolares del club. Un día el tío de uno de mis jugadores que era árbitro me vio y me dijo que tenía "planta" que en la delegación no había chicas y que podría probarlo.

-Fui a una clase y me gustó el ambiente familiar que había en aquel momento.

-Curiosidad por vivir el fútbol desde otro punto de vista

-A principios de esta temporada. Nada en especial.

-No tenia intenció de ser arbitra pero al final mira aqui estic, un profe de l'insti em va convencer. -El año pasado, cuando me llegó el correo de que habían nuevos cursos de arbitraje. Un amigo me dijo que hacian un curso en Osona y me decidí a intentarlo

- **En quines categories has pitat? Futbol femení i masculí?**

-Masculino 3a catalana femenino liga iberdrola

-2a Nac y 4a Cat

-De prebenjamines hasta 4a catalana. En el mundo femenina he llegao de asistente a la liga iberdrola.

-Futbol femenino cadete juvenil (linier en preferente) futbol masculino cadetes

-3a catalana y 2a división femenina

-2a división femenina, liga iberdrola de asistente y 3a catalana masculina

-Masculino hasta tercera catalana como árbitra principal y hasta segunda catalana como A.asistente. En femenino hasta nacional de árbitra principal y de A.asistente hasta Primera división femenina estatal.

-Primera División Nacional Femenina (Liga Iberdrola) y Primera Catalana Masculina

-En ambos sexos, hasta infantil

-3r catalana masculi i nacional femenina

-De momento en medio año he arbitrado Alevines y Benjamines (masculino y 2 de femenino)

-He pitado partidos de benjamines y alevines, también pité medio partido de fútbol 11 femenino en unas jornadas amistosas.

• **En partits de categoria inferior, has viscut alguna experiència que no t'agradaria tornar-la a viure?**

-Entrenadores que trataban mal a los jugadores

-No

-Algun que otro partido de fútbol 7 he recibido comentarios e insultos que no me gustaria repetir però és inevitable.

-No tengo ninguna experiencia en concreto pero padres o entrenadores que se quejan mucho pero a mi personalmente no me afecta mucho lo que me digan, siempre hay alguien que se queja.

-Sí, es evidente que los insultos o comentarios y actuaciones fuera de lugar son un tanto desagradables.

-Todo dentro de lo normal en el arbitraje, ninguna experiencia extremadamente mala

-En un partido amistoso de segunda catalana en el que hacia de arbitra principal sin asistentes un jugador me recriminó de forma aireada la expulsión a su portero, tuvieron que separarlo de mí y aún así se escapó dos veces para venir de nuevo. Tuve que suspender el partido teniendo por mi integridad. En otros partidos antes de empezar a arbitrar he escuchado comentarios como: a esta la vamos a mandar a la cocina, a fregar, tú no deberías arbitrar a hombres" no era durante

el partido sino antes y es lo que sorprende. Y luego pues muchas veces durante el partido también hay comentarios ofensivos por parte del público.

-Quizá alguna, pero de forma tan aislada que no sabría decir cuál

-Sí

-En un alevi m'esperessin a fora

-Bueno, en Taradell, algún padre gritó más de lo que debería, en Sant Quirze un padre se empezó a pelear con otros y en Torello, un padre del Basalu insultó a mi madre.

-Un día un niño (portero) pegó a otro porque le metió un gol. Otra sería salir de un partido y pensar "esto no es lo mío" por quejas e insultos

- **Trobes a faltar pitar a nens que no es queixen, no es tiren, no enganyen?**

-Estaría bien algún partido así

-Mucho, creo que el futbol de television esta haciendo mucho daño.

-A veces aun los pito, pero en estos casos hay entrenadores que se pasan mucho y me gritan a mi o a los niños mismos.

-Cada fin de semana me encuentro de todo, con niñ@s naturales que juegan sin pensar en tirarse, engañar o quejarse y luego otr@s que lo intentan durante todo el partido. Hay de todo, pero si es cierto que cuando ocurre me sorprende de que haya honestidad cuando siempre debería ser así.

-Está claro

-El fútbol se ha vuelto un poco "teatro" hay niños que caen y nse hacen daño o según en que edades es entendible pero en categorías tanto femeninas como masculinas amateur hay mucho teatro. A veces incluso hablando en el campo te dicen un "tenía que tirarme por si colaba" o entrenadores que dicen "chilla para que pite" o "tírate y lo pita" no entienden que va más allá de eso.

-Sí, la sociedad ha hecho creer a los niños que tratar de engañar al árbitro es una virtud, es un gran error

-Sí

-No la veritat

-Creo que hay niños que se quejan porque sus padres también están protestando al arbitro durante el partido

-Bueno, siempre esta bien pitar un partido limpio y sin quejas, pero creo que tambien forma parte del futbol, y al fin y al cabo nunca lo vas a hacer bien para todos

- **Has hagut de sentir comentaris masculistes en els camps de futbol?**

-Si

-Personalmente no

-Si, una vez que dijeron que yo tendria que estar en la cocina. Lo decia un hombre con su mujer al lado..

-Sinceramente ahora no recuerdo ninguno. A veces cosas tipo "nena apren a pitar" pero no he oido nada fuerte.

-Solo un par de veces lo he oído, son pocas pero no deberían de existir.

-Sólo una vez y el autor pidió disculpas al instante

-Si los comentarios que he escuchado anteriormente o incluso una vez de arbitro asistente me dijeron "levanta el plumero" en lugar del banderín haciendo el símil de la limpieza. Otra vez recuerdo un partido en el que dijeron "a ver quién es el que se la lleva esta noche".

-Alguns

-Como jugadora pocos, pero como arbitra me han dicho "esa mujer no sabe nada de futbol" y "la madre que te parió".

-Si, mas de una vez he oido cosas tipo "Una chica tenía que ser" o "Seguro que es lesbiana, como todas"

- **Que n'opines dels fets que han tingut lloc aquest any?**

-El futbol femenino esta creciendo

-Lamentable

-Creo que estamos creciendo, poco a poco, me gusta, però creo que falta mucho trabajo.

-Nose a que hechos te refieres pero por ejemplo cuando una tripetra arbitral femenina pito a tercera division les insultaron mucho y me parece muy grave. Creo que se tendria que sancionar a los clubes mas estrictamente.

-Desgraciadamente aún hay gente que no ha evolucionado y con una visión de género un tanto anticuada.

-Queda mucho trabajo que hacer en el arbitraje femenino

-Creo que hay veces que se magnifica porque son comentarios como los que les hacen a los compañeros hombres pero que muchas veces son comentarios muy feos solo por ser mujeres a veces sin decir palabras machistas sino el "tu no sabes de fútbol" que he escuchado muchas veces cuando la arbitra es mujer y pocas cuando es hombre.

-Qué hechos?

-Los jugadores pierden, cada vez más, el control. Llevando la antiesportividad al límite y recurriendo a la violencia para desahogarse.

-Vergonyosos

-No se a cuales te refieres pero esta bien que arbitras empiezan a arbitrar ligas de fútbol masculino como en Alemania

-Para mi opinión es una verguenza que en el s.XXI sigan pasando estas cosas, pero poco a poco vamos creciendo.

- **Creus que la federació fa tot el que pot per evitar comportaments masclistes?**

-Nunca es suficiente, pero se está actuando bien. No, creo que hicieron la campaña orgullosa però que no se la acabam de crear y falta mucho trabajo.

-Creo que se debería sancionar a clubes. Hay campos donde ya sabes que tendras problemas, campos que siempre jugadores o padres o entrenadores mismos se pasan y no respetan nada. Creo que se debería sancionar a estos clubes o equipos. Pero no se muy bien como funciona así que supongo que la federación hace lo posible

-Sí, hacen una gran labor.

-Siempre se puede hacer más pero creo que hacen lo correcto

-Creo que hacen lo posible porque es un problema de la sociedad. Pero si que creo que la federación debería obligar a los equipos a jugar hasta f11 todos juntos chicos y chicas para concienciar a las familias y jugadores de que todos pueden jugar juntos. Además en esas edades no hay diferencias físicas.

-Sí, hay muchas campañas tales como #Orgullosa o Gracies pel vostre suport, además del apoyo de la federación como institución

-Sí

-Ells es pensen que fan coses possibles per evitaro, pero el fet de ser homes no veuen la realitat.

-No, creo que aún hay que trabajar, pero el problema no son los clubes, sino los pedres

-No, ya que podría sancionar economicamente o prohibir la entrada en los campos a quienes lo hacen

- **Què és més fàcil ser àrbitre o àrbitra?**

-El arbitraje cada vez entiende menos de sexos. La labor arbitral es la misma

-Àrbitro clarísimamente, solo por ser chica es mucho mas difícil.

-Ser arbitro. Los hombres arbitro se los respeta mas

-Sinceramente no creo que sea una profesión con mucha diferencia entre hombres y mujeres. Que sea más común ver a un hombre no significa que por este motivo yo tenga que tener dificultades.

-Todo depende del equipo al que arbitres, en general no creo que influya demasiado

-Depende. Creo que beneficia en unos aspectos ser mujer y perjudica en otros.

-En ambos casos es igual de difícil, la exigencia de los partidos y los requisitos físicos y técnicos son los mismos

-Árbitro

-Per mi arbitra, quan t'has fet un nom amb suor i esforç

-Supongo que arbitro. Aunque lo veo desde un punto femenino, creo que las arbitras tienen que ganarse un lugar que los hombres ya tienen

-Arbitro, porque ya parece que por ser una mujer lo haras mal, oyes comentarios, etc.

- **Actualment treballes o estudies? Podries viure només de l'arbitratge?**

-Estudio, podría vivir a mínimos.

-Las dos cosas, hace poco vivía solo del arbitraje pero con ayuda de mis padres. Cobrando 10 euros por arbitrar nacional de asistente cuando por un prebenjamín cobras 20 no te da mucho para comer.

-Estudio. Yo no podría vivir solo del arbitraje

-Actualmente vivo con mis padres y vivo del arbitraje. Soy consciente que si me quiero independizar necesito un trabajo. Soy periodista.

-Estudio una carrera universitaria y me mantengo con el arbitraje, aunque es muy poco consigo llegar a fin de mes

-Trabajo, estudio y arbitro. No sé puede vivir del arbitraje solo.

-Acabando la carrera de CAFÉ Solo se puede vivir del arbitraje en el fútbol profesional (1ª y 2ª División) e incluso ellos tienen otras ocupaciones

-Estudio. No

-Estudio, l'arbitratge m'ajudaria a viure un temps, pero llavors necessitaria una segona feina

-Estudio 4to de la ESO y para nada podría vivir del arbitraje, pero si que me sirve para empezar a pagar cosas sin la ayuda de mis padres

-Estudio en el instituto, a día de hoy si porque no tengo muchos gastos, pero sin la ayuda de mis padres no creo

- **Quin és el teu objectiu com ha àrbitra?**

-Disfrutar en el terreno de juego

-Mi objetivo antes era llegar lo más lejos, ahora que lo estoy dejando, quiero que más chicas entren en este mundo

-Ir pitando pero dejarlo en unos 2 años cuando vaya a la universidad. No quiero dedicarme al arbitraje

-Mi sueño es llegar a ser profesional y vivir de ello.

-Llegar a ser FIFA i normalizar el arbitraje femenino

-Ahora mismo es un hobby, nunca lo he tomado como más allá. Quiero ser profesora y arbitrar me permite pagar mis estudios.

Disfrutar de cada partido, seguir aprendiendo siempre y llegar lo más lejos posible

-Llegar a lo más alto

-Disfrutar i coneixer a gent agradable i que t'apoi

-Ojalá pueda llegar lejos, pero siempre voy a combinarlo con estudios/trabajos ya que no creo que pueda vivir del arbitraje.

-Llegar lo mas alto possible

- **Què en penses sobre el VAR?**

-Es una herramienta que nos ayuda

-Creo que està muy bien, que se han decidida mucho partidos con esto però tal y como esta en el mundo masculina tambien lo podria estar en el femenina.

-Esta muy bien, ayuda a el arbitro o la arbitra en situaciones dificiles.

-Es una ayuda al árbitro que permite una justicia total.

-Tiene muchísimas áreas de mejora pero de momento da buenos resultados

-Es un avance más que por los fueras de juego porque al final es algo milimétrico, por los posibles penaltis y agresiones.

-Creo que toda estrategia que se implante para ayudar al arbitraje y hacer el fútbol más justo es beneficiosa

-Es muy útil.

-La veritat es que va be. Cosa que aquesta temporada hi ha hagut molts de fallos inacceptables, pero s'ha d'apendre amb el temps

-Creo que es algo bueno, que ayuda a los árbitros, y que ahora se habla más de los errores del VAR que de los árbitros, y eso ayuda

-Es una buena herramienta pero se tendría que utilizar mejor

- **Creus que seria bona idea implantar-lo a la Lliga Iberdrola?**

-Sí

-Siendo esta la máxima liga femenina yo creo que sí

-Como he dicho antes, creo que si porque en teoria iberdrola i la liga masculina tendria que estar en el mismo nivel.

-Sin ninguna duda, sí

-Sería igualar las dos máximas competiciones pero creo que ese dinero deberían invertirlo en potenciar el fútbol femenino, creo que hay otras prioridades. Al final solo existe el VAR en primera división, puede esperar la femenina antes deben darse otros pasos más importantes como la profesionalización en todos los equipos de liga Iberdrola.

-Como he dicho, creo que toda estrategia que se implante para ayudar al arbitraje y hacer el fútbol más justo es beneficiosa

-Si, pero no es el mateix ritme de joc, per tant estaria mes ben aplicat.

-Creo que si. Al final hay que implantar la igualdad en el fútbol.

-Si ya que demostraria igualdad entre futbol masculino y femenino

- **Quina és la teva millor experiència com a àrbitra?**

-Ir de asistente a la liga iberdrola

-Arbitrar un partido de copa Catalunya en Martorell donde 5 años atras habia ganado yo la copa en los penaltis.

-Partidos que sabes que has estado acertada y que te felicita la gente.

Tambien me gusto mucho ir a hacer de linier en la seleccion catalana

-La que más ilusión fue la final de Copa Catalunya femenina entre Barça y Espanyol. La mejor el derbi valenciano del Ciutat de Valencia entre Levante y Valencia femenino.

-Arbitrar en la liga iberdrola, una experiencia increíble

-Siempre digo que no hay mayor alago que te venga un entrenador que ha perdido un partido importante y que te diga que has estado a la altura. También me gusta enseñar a los pequeños durante los partidos o explicarles cosas al acabar al final enseñar es mi vocación.

-Un partido de final de la temporada pasada, una vuelta de cuartos de Copa de la Reina

-Los aplausos de los padres al terminar un partido (en categorías inferiores)

-Arribar al camp i que tothom et vingui a rebre per com estas, parlant de tu a tu i acabat el partit que et felicitin pel gran arbitratge, tant si han perdut com guanyat.

-Pues fue en Moia, al terminar un partido de fútbol femenino entre en Moia y el Oar el público me aplaudió, agradeciendo mi trabajo.

-Arbitrar algun partido y salir con la sensación que lo has echo bien porque no se han quejado mucho

- **Quin consell donaries a les noies que tenen interès per l'arbitratge?**

-Que se animen porque es un mundo muy bonito

-Que tranquils, que la sociedad esta cambiando poco a poco però que van a recibir comentarios igual. Que adelante, que nosotras estamos aquí para ellas.

-No os fijeis en lo que dice la gente, siempre se quejan tanto si lo haces bien como mal. Tu pita tu partido, al principio es dificil pero a medida que vas pitando mas lo tienes mas por mano y ya sabes como lidiar con situaciones complicades

-Que si les gusta vayan a por ello. Y que si quieren llegar arriba son necesarias dos cosas: sacrificio y constancia.

-Lo más importante en el arbitraje es la seguridad en sí mismas y la pasión por el arbitraje, lo demás llega con constancia.

-Qué lo intenten, que no caigan a la primera de cambio si de verdad les gusta y no es sólo por dinero. También que si tienen las ganas de subir se esfuercen por conseguirlo y que sobre todo disfruten de los momentos con los compañeros.

-A las que aún no lo han probado, que lo prueben y ya nunca querrán salir de este mundo. A las que ya están empezando, que no dejen de trabajar, que los resultados en el arbitraje lleguen con constancia y esfuerzo.

-Que se lancen de cabeza y lo prueben. Es cierto que recibirán insultos de vez en cuando, pero el cariño que recibes otras muchas veces es con lo que te terminas quedando.

-Agafa les parts bones de l'arbitratge o al final en surtiras perjudicat.

-¡Disfrutar de los momentos buenos, y ignorar el público!

-Que pongais muchas ganas ya que necesitamos a mas chicas para que el futbol femenino crezca y se normalize.

I. Annex 2: Resultats de les enquestes a jugadores.

• **En quin marge d'edat et trobes?**

Entre els 3 als 5 anys 14 persones van posar aquesta opció, entre 5 i 10 anys 28 noies van començar a jugar a futbol, 15 persones van començar a practicar aquest esport entre els 11 i els 18 anys, finalment, només una noia va començar a jugar a partir dels 19 anys en amunt.

• **Al primer equip que vas participar era exclusiu de futbol femení?**

27 jugadores van dir que sí, 16 varen posar que no, que només era un equip masculí i 14 noies van començar a jugar a futbol a un equip on hi havien nens i nenes.

• **Com va reaccionar la teva família quan els hi vas dir que volies ser futbolista?**

-Els va sorprendre però no s'hi van oposar

-Normal

-Van ser ells els que em van dir que ho probés

-Els hi va semblar bé

-A la meua mare no li semblava bé el tema dels vestuaris. Em van apuntar després de 3 anys insistint

-Van estar molt contents com que la meua família ja era futbolista no els hi va importar

-El meu pare realment li va agradar molt la idea ja que també havia jugat a futbol anteriorment, en canvi en el cas de la meua mare sempre se li ha fet més feixuc aquest tema, però es va haver d'acabar acostumant.

-Doncs molt normal. Feia anys que anava a mirar partits del meu germà (2 anys més petit) i els hi vaig dir que jo també volia jugar

-No volien.

-Molt bé els hi va agrada però deien que només és un hobby

-Em van apuntar a futbol

-molt bé

-De manera normal i corrent

-Els són els primers en recolzar-me i ajudar-me sempre per millorar i aprendre

-No va suposar cap problema

-Bé, no van tenir cap problema.

-El meu pare bé, a la meva mare va costar convèncer-la.

-Només volien que fes esport, així que em van apuntar a futbol i encantats de la vida

-Els i va semblar be

-Be, ho van acceptar

-Alguns ho van acceptar millor que d'altres, però sempre han respectat les meves decisions.

-Bé, la meva família sempre ha sigut futbolera

-Els va sorprendre una mica

-Un esport igual que un altre

-No em van posar cap inconvenient i sempre em van ajudar i apoiar amb la meva decisió

-Normal

-Bé, tot i que van intentar persuadir-me perquè fes tennis

-No hi va haver cap problema

-El meu pare li feia més cosa que la meva mare, però quan vaig començar a jugar estaven encantats els dos

-Sincerament no els hi semblava gaire bona idea però tot i així com que era el que m'agradava, m'ho van deixar tirar endavant.

-Be

-Es pensaven que hi volia jugar només perquè els amics de la classe hi jugaven. Que seria un "capritxo" i me'n cansaria aviat.

-Bé!

-Hi van estar molt d'acordem van recolzar

-Bé ja que a ells els hi encanta el futbol i em veïen molt bona

-No els hi va importar gens

-Bé

-Amb normalitat

-Molt bé

-Molt be, em van apuntar al club del meu poble sense cap problema.

-Bé però van trigar molt en deixar-me
-Bé, sempre m'han apoiat
-Bé, sempre m'han recolzat, cap problema.
-No els hi va importar tot i que ma mare és la que va posar algunes pegues dient que el futbol no et deixava al cos estèticament gaire bé i que et portava moltes lesions (estic boníssima i mai m'he lesionat) jajaja és broma.
-Van reaccionar bé ja que ho veuen com un esport més
-De bona manera
-Malament, no hi estaven d'acord
-En un primer moment bo volien pero pel simple fet dels desplaçaments i que estas sempre lligat
-Simplement no van reaccionar ja que per ells era un esport com qualsevol altre.
-Bé, ja que les meves dues germanes també hi jugaven
-Van estar molt contents
-Em van recolzar en tot moment i els feia il·lusió
-Bé
-Cap problema! Sin mas... pero bé!
-Es van sorprendre

• **T'has sentit alguna vegada discriminada?**

-Si
-No
-si
-Sí, sobretot per companys de classe quan era petita
-més haviat com infravalorada per ser una noia que juga a futbol
-Més d'una vegada malauradament
-Alguna vegada al patí de l'escola quan feia primària però poca cosa
-Sí.
-Si, molts cops les noies estem apartades dels privilegis que a vegades tenen els nois
-No personalment.
-Sí, pel fet de ser dona i que m'agradi el futbol.

-Alguna vegada quan era petita els nens es reien de mi pel simple fet de ser una nena jugant a futbol... amb el pas dels anys els hi he callat la boca

-A vegades

-No ho recordo, però normalment la reacció de veure una nena jugant amb els nens, en el meu cas, era de sorpresa i ni pas de rebuig.

-Sí, però poques vegades

-en poques ocasions

-Sí

-Moltes vegades! Hem deien que per ser nena no podia jugar a futbol, que el simple fet de jugar a futbol amb deien que era un nen.. etc

-Amb alguns comentaris que han fet alguns nois, sí.

-Sí. Tot i que cada vegada es creix més i es va igualant (en condicions) amb el futbol masculí. Tot i això, queda molt camí per recórrer!

-No, de moment mai

-Marimaxo

-Si una vegada quan uns nois darrere la porteria ens van dir paquets a totes

-Mai

-Si, sobretot quan equips de tios veus que juguen en horaris millors per exemple. A vegades els equips femenins ens toca jugar a l'hora que sobra.. tambe a vegades juga un equip masculí i esta ple de public, i quan jugues tu hi ha 4 pares i poc més.

-Mmm... he sentit comentaris masculistes de pares dels contraris, però mai m'he sentit discriminada pela meus companys.

-Per sort NO tot i que sempre ha passat aquella cosa típica en que ti estàs jugant a futbol i els nois no t'ha las passen pq el ser noia creuen que ets dolenta. Putu masclisme.

-Si, quan en els partits no ens venia a veure ningú i just després el camp s'omplia perquè jugava el masculí que estava a la última categoria possible

-Discriminada com a tal no, pero sí que penso que actualment encara existeixen moltes diferències entre equips femenins i masculins i no hauria de ser així

-Sí, a l'escola mai em volien a l'equip perquè era noia.

-Sí, però per homes, no les dones del mateix equip

-En algunes circumstàncies puntuals, però sobretot quan he estat a equips femenins, el tracte del club amb l'equip.

-Si!! Primer em vaig apuntat a l'escola i un noi em va començar a insultar i em va dir que el futbol no era per noies. Després d'aquest fet vaig desaprovar-me...

-Sí, quan comences en un equip masculí has de demostrar més que els nens.

-Jo no però conec molts casos

- **Com creus que ha canviat la imatge de la noia futbolista des de que vas començar a jugar fins a l'actualitat?**

-Ha millorat molt

-Ara hi ha més noies futbolistes famoses i més equips de futbol base femení, obviament també ha augmentat el nivell i la intensitat dels partits

-Ara se'n parla més.

-Bastant

-A millor, i valorant més el futbol

-Abans era com: uale una nena jugant, que fort. I ara quan veuen a una nena, es fixen en el seu nivell i ja esta.

-Ha canviat molt però hi ha molta feina a fer

-ha millorat i molt!

-Realment hi ha hagut una gran evolució des de que va començar el futbol femení. L'equip femení està més visibilitzat, més reconegut, comencem a tenir els mateixos drets... Tot hi que encara hi hagi situacions en que es veu realment una desigualtat sobretot en el futbol femení professional, es pot veure que s'han fet petits canvis i espero que segueixi així fins acabar sent tothom igual.

-Bastant, sobretot en aquests últims 2 anys

-Abans estava més mal vist i ara, en general ha anat canviant la situació.

-A canviat a millor ara és diferent

-A millorat

- per sort ha millorat moltíssim
- Al llarg dels anys i ha hagut una evolució i últimament està creixent molt aquest esport femení però encara falta per lluitar i igualar
- Ha avançat moltíssim, ara se'n parla i es valora molt més
- Ha canviat bastant, però encara falta molt perquè hi hagi igualtat entre les dones i els homes, i no només en el món dels esports, també en la societat.
- Crec que ha anat evolucionant en positiu, però encara falta molt.
- Encara queda molt camí a recórrer però és increïble tot el que s'ha aconseguit d'anys enrere cap a dia d'avui! Poc a poc s'anirà canviant
- Ara hi ha més equips femenins que abans! Tot i que encara hi ha alguns comentaris maxistes
- Al principi estava "molt vist" però a poc a poc va millorant, tot i que encara queda molt a canviar
- Doncs ha canviat molt. Quan era petita no hi havia cap referent femení en el futbol.
- A canviat molt, ja que cada vegada el futbol femení està avançant molt
- A canviat molt, ara s'està començant donant més protagonisme
- Ha canviat favorablement com per exemple que cada cop és retransmeten més partits per la TV tot i això, encara queda molt per aconseguir
- Ha canviat a millor ja que abans hi havia molta més gent que deia tant a mi com amb els meus pares que les noies no haurien de jugar a futbol
- A millor
- Positivament
- A progressat molt de manera que ara som més visibles
- Ha canviat moltíssim, a hores d'ara es valorat hi ha molts equips femenins que abans quant jugava en prou feines trobaves alguna nena jugant a futbol
- Crec que ara està més ben vista i més valorada tot i que no ho és suficient.
- Ara es postu

-Sí. Abans ens sentíem molt poc recolzades. Era "estrany" veure noies jugant. Ara, en el dia a dia, cada vegada hi ha més nenes amb pilotes al peu, es veu futbol femení per la TV, se'n parla i hi ha referents.

-Sí, molt!

-Ha fet un gran pas

-esta mes ben valorada i ja no ets un "marimaxo"

-Ha canviat perquè ara es valora molt més però tot i això encara falta avançar

-Ha canviat molt des de que jo vaig començar a jugar

-Ara mateix està més ben vist que abans i no hi ha tant masclista

-Molt

-Quan jo vaig començar no sortia mai ni una dona futbolista a la tele per exemple, ni notícies, ni partits femenins ni res. Ara cada cop s'està potenciant més el futbol femení als mitjans de comunicació, que són imprescindibles per donar a veure al món que el futbol femení existeix i aquest és de moltíssima qualitat.

-Està agafant molta més importància

-La veritat és que no gaire... Poc a poc es va veient més bé que una noia jugui a futbol però abans tothom s'extranyava al veure una noia jugant

-Quan vaig començar era bastant estrany veure una noia jugant a futbol, però en la actualitat ja es comença a normalitzar.

-Cada cop hi han més equips femenins tot i que encara li queda molt a la dona pel que lluitar.

-Crec que cada vegada la imatge de la noia futbolista va millorant mica en mica. Abans diguem que una noia fent futbol o qualsevol esport era com un "delicte" era mal vist per la societat i amb el pas del temps aquesta opinió i pressió social va canviant tot i que encara queda molt temps per igualar el futbol femení amb el masculí però, sent positiva, cada vegada se sent parlar més del futbol femení ja sigui en diaris o bé en alguns mitjans de comunicació com la tv.

-Segueix igual

-Ha millorat molt, s'han trencat molts estereotips i prejudicis i estic molt orgullosa del procés. Però queda molt per fer encara!

-He observat petits avenços no en l'equip que he jugat sinó a nivell general on s'ha arribat a una major espectació en partits importants femenins per exemple

-Ara el futbol no es veu com un esport masculí sinó que tothom hi és benvingut/a. Tot i així encara hi ha les típiques persones que segueixen amb el pensament de que el futbol no pot ser per noies.

-Doncs ha fet un pas de gegant tot i que encara tenim molta feina per fer. Ara almenys veiem futfem a la TV, i no em miren amb cares extranyades quan els dic que tinc 28 i encara vull jugar i futbol i no ser mare.

-Ha evolucionat molt i sobretot s'ha normalitzat

-Ha anat cap a millor. Actualment hi ha moltes noies que hi juguen i ja no és tant estrany. La societat sembla que ho "accepta" més

-Des de fa uns anys aquí a Espanya els equips estan apostant una mica més per aquest esport.

-Molt! Però penso que encara queda molt camí per fer! Tema sous, discriminacions tant psicològics com logístics (tema camps, horaris, entrenaments...)

-Ha canviat però no com esperava! Es fan passos però no molt grans..

- **Segueixen havent-hi prejudicis que condicionen? A les noies a l'hora de triar el futbol com el seu esport?**

Si és així, quins creus que són aquests prejudicis?

-No

-Sí, com per exemple que les noies no tenen la suficient força per jugar

-ara ja no tant com abans per algun segur que hi ha

-Sii

-Crec que això ja ha desaparegut.

-Que el futbol és un esport d'homes

-hi ha prejudicis en el fet de que es un esport de noi

-Els principals i que jo coneixo i hagi escoltat són:

Que bé que jugues per ser una noia

Si jugues a futbol et quedaran les cames molt grosses

Com que jugues a futbol ets un marimacho

Les noies juguen més malament que els nois

Si jugues amb nois des de ben petita acabaràs aprenent molt i sent molt bona

El masculí té més ritme jugant, més potència, més rapidesa...

-Crec que és molt més fàcil si hi ha un equip de futbol femení que no pas si es amb nens. -A més, moltes vegades els pares apunten els nens a jugar a futbol quan són petits i les nenes han de demanar per jugar-hi

-No ho sé.

-Jo crec que tipu als comentaris de el futbol femení no es futbol i etc

-Que el futbol és un esport de "nois"

-sí, et fan creure que vals menys

-Si, per exemple el físic o la força

-Avui en dia encara es diu que el futbol és per nois i que les noies ens fem mal i una nena quan sent aquests comentaris, està coheccionada

-Penso que cada vegada n'hi ha menys, almenys en l'entorn en el que visc.

-Si, existeixen molts prejudicis com per exemple els prejudicis masclista i la demagògia.

-La opinió de la gent.

-Si, moltes noies es veuen pressionades pels seus pares a l'hora de triar aquest esport, que si et faràs mal, que si no es per tu... però pels nois si? Crec que ho podem fer momt millor que ells

-de vegades et diuen el futbol és un esport de nois

-Q son "masculines"

-Si, no tants com abans però segueixen existint! Com per exemple la força física o també que t'atribueixen etiquetes simplement per jugar (marimacho, lesbiana...)

-Segueixen havent prejudicis pero no crec que cap d'aquests canvii l'opinio d'una noia i per això no s'apunti al futbol

-Si, però no tanats com abans. El tipic que deien fa uns anys, el futbol és un esport d'homes.

-Si, com que es un esport que en l'ambit femeni no está prou valorat i pel que diran

-Si, ja que molts poden utilitzar la paraula "marimacho" i quan ets petita per por a que et diran no es tria

-Avui en dia crec que ja no. En tot cas, només persones molt tancades de ment podrien tenir prejudicis ("marimacho",...).

-"Inferiritat vs l'home", menus físic.

-Si comença amb equips femenins no però si juga una nena amb un equip masculí es pot sentir poc important per el simple fet de que es una nena doncs no passar-li la pilota

-Si, el fet de veure un sou tan elevat d'un home futbolista i el d'una noia tant baix, almenys per part meva.

-Molts, em fa pal contestar

-Un dels prejudicis que més he sentit és que si una nena juga a futbol es tornarà molt masculina.

-Cada vegada menys. Si les persones són grans, hi ha més prejudicis, que serà un noi, que tindrà les cames grans, serà poc femenina... Com més jove és la persona menys prejudici, però crec que encara hi ha prejudicis arrelats a la societat, amb expressions de jugues com una nena, entre altres.

-Sí

-si

-Els prejudicis de el que diran, o si pensaran que som unes marimachos

-Encara hi ha prejudicis en la societat que els i molesta que una noia jugui al futbol o a vegades la teva propia familia.

-Si, crec que el més habitual es que els hi diuen que és cosa de nois

-La societat i els pares el que més

-Penso que tenen un paper importantíssim els mitjans de comunicació. Si aquets nomes ensenyen partits masculins, jugadors homes... totes les nenes que mirin això pensaran: vale, el futbol es per nens.

-"El futbol és per homes, i sinó és que ets marimacho"

-Doncs que el futbol és un esport de nois etc.

-Crec que ara ja no hi han prejudicis o si n'hi han són fets aïllats.

-Sii i tan! Doncs el típic comentar de "marimacho" si fas esports que està associats amb "nois" perquè són de força o de violència.

-Oi tant, per exemple, "si jugues a futbol és perquè ets lesbiana", "si jugues a futbol ets una marimacho", altres com "no arribaràs enlloc jugant a futbol i menys sent dona", "el nivell del futbol femení no es pot comparar amb el masculí", etc.

-Moltíssim. Tema de esportivitat, rendiment, explosivitat..

-El primordial i el que crec que és més perjudicial, és el fet que relacionin el futbol femení amb el masculinisme i, per conseqüència, es creu que totes les noies que juguen de futbol "han de ser" lesbianes.

-Sí, hi ha molta gent que encara relaciona el futbol com un esport d'homes, ja que consideren que ells són més valents i que nosaltres no estem preparades.

-Suposu que com que el futbol és un esport de contacte i és més aviat brut, les persones amb un pensament tancat, creuen que les noies (com que són femenines(no comparteixo la opinió)) no poden fer aquest esport.

-Sí, oïtant. Si jugues a futbol ets lletja i grassoneta o ve que has de ser lesbiana, entre d'altres.

-Segurament sí, tot i que jo no els he viscut. Moltes vegades associen la tria del futbol d'una noia amb la seva orientació sexual.

-Sí! "Matxomen", "lesbiana"... una noia que juga a futbol no pot ser fineta ni arreglar-se ni vestir femeninament.

-Segurament sí

-No tant, però suposu que encara ho veuen com un esport de nois

-Sí! Hi ha molts prejudicis... Alguns d'ells discriminatoris per la manera de ser, per l'orientació sexual...

- **Com creus que evolucionarà el futbol femení en els pròxims anys? (Ja sigui a nivell salarial, en la publicitat, els mitjans de comunicació, altres)**

-Jo crec que els mitjans de comunicació i la publicitat en aquests sentit ja estan avançant i seguiran fent-ho; a nivell salarial falta un gran canvi que crec que en els propers anys passarà i augmentarà no només els sous de les jugadores i entrenadores sinó també els premis monetaris dels campionats i les entrades als partits

-Poc més que ara.

- Crec que evolucionara en tot pero costarà bastant
- Ara es mes valorable i esperem que en un futur encara mes
- Crec que costara molt arribar a cobrar el mateix que es nois, pero al pas que anem res es impossible.
- Abans, mai havia vist un partit de futfem a la tele i aquest any n he mirat molts, es va visualitzant
- Evolucionarà positivament en tots els aspectes. Crec que s'ha avançat molt en poc temps però cal treballar molt perquè hi hagi igualtat.
- jo crec que ara sha fet un gran pas i continuara creixent pero mai avançant el futbol masculí
- Jo penso que queda molt en ara perquè canviïn moltes coses, tot hi així personalment penso que a mesura que passi el temps, el nivell salarial millorarà una mica, hi haurà més representacions per part del femení, seran més conegudes, vindran més persones a la grada, s'emeteran més partit a la televisió... Crec que costarà però mica en mica anirà passant.
- Espero que millori i augmenti principalment la base del futbol femení des de ben petites.
- Espero que arribi al mateix nivell del futbol masculí i fins i tot el sobrepassi.
- Jo crec que molt millor serem més valorades en tot
- Farà un gran canvi cap a millor
- tot i que costara molt les futbolistes apareixeran mes en mitjans de comunicacio i publicitat. pel que fa al salari crec que costara molt
- Espero i desitjo que millori a nivell d'entrenadors, salarial i sobretot amb publicitat. Que es vegi com a una cosa normal
- Espero i desitjo que les grans marques apostin pel femení i que inclús el propi govern i la gent del pais, s'interessi més pel femení i el segueixi i li agradi
- Penso que progressarà moltíssim en tots els aspectes
- Penso que amb el pas del temps es produiran moltes millores, tot i que no ser si algun dia existirà la igualtat entre els dos sexes (esperem

que si), però si crec que es produirant més millores ja que avui dia s'esta potenciant l'esport femení.

-Espero amb tot cor que comenci a ser igualitari, però s'ha de tenir en compte que els homes cobren més perquè són més vistos per la població, les dones no.

-La veritat, no en tinc ni idea però ens mereixem més sou, ser més anunciades per les teles i no sortir 5 segons, valem igual o més que els homes!!

-El salari anira pujant, i les noies futbolistes faran més publicitat, anuncis..

-Espero q cap a millor en tots els sentits

-Doncs esperem que segueixi creixent com ho està fent! Crec que buscar l'igualtat amb els homes serà molt complicat però és important que siguem valorades.

-Crec que ja estem començant a notar grans canvis en el futbol i això fa que tot comenci a rodar més. Crec que d'aquí uns anys les noies podran viure del futbol

-Crec que evolucionarà molt en tots els aspectes, tant en salaris com en publicitat.

-Cada cop anira agafant el pes que es mereix dins la societat

-Es una cosa que apoc apoc es va millorant i crec que seguirà així, ara molts clubs estan més interessats en el femení que abans i cada vegada es veu una mica més de futbol femení a la tele, però hi ha coses com per exemple el salari o preu de les entrades en partits no seran mai iguals als dels masculins, serà una cosa molt complicada de que arribi al mateix nivell

-En els mitjans de comunicació i a nivell salarial

-Crec que arribarà un moment en el que s'igualarà amb el futbol masculí en tots els aspectes.

-Crec que anirà creixent, sobretot si cada vegada més es dona a conèixer en els mitjans de comunicació, ja que després això es veurà repercutit en un augment de salaris.

-Costarà bastants anys que evolucioni com el masculí però ho farà

-Crec i espero que anirà evolucionant i a nivell salarial estarà molt més ben valorat i dins el món de la publicitat, crec que també.

-Be espero

-A nivell salarial anirà creixent (no m'atreveixo a dir que s'igualarà, perquè no ho crec). A nivell publicitari està molt bé, tot i que ha de seguir guanyant terreny com altres esports minoritaris. I a nivell de número de noies que hi juguen, crec que seguirà creixent i espero que el "boom" actual no es quedi en un boom i s'instal·li en la realitat del futbol femení.

-A nivell de publicitat ha augmentat molt, abans només feien futbol per emplenar la programació ja que era una manera barata. Actualment, gràcies als clubs grans com el Barça, s'aposta per el futbol, tot i que els salaris no són igualitaris. Penso que costarà molt que els salaris siguin iguals

-Espero que evolucioni de manera més positiva i més ràpida. Crec que amb la publicitat i els mitjans de comunicació ja està, espero que amb els diners també evolucioni ja que hi ha una gran diferència entre homes i dones.

-cada cop anira a mes

-Jo crec que més tard potser arribarem al nivell dels nois en tots els sentits però falta molt per lluitar

-Evolucionarà molt perquè en aquest any ja s'ha fet un progrés molt gran en l'àmbit publicitari, perquè es petrocinava molt més i es pot veure com exemple el mundial femení, però en l'àmbit salarial encara s'ha de millorar per igualar el nois amb les noies.

-Crec que cada vegada s'anirà potenciant més i això farà que mitjans de comunicació i publicitat tinguin més present el futbol femení

-Tot i que encara queda molt per arribar al nivell del masculí s'avançarà a països gegants en tots els aspectes.

-Anirà a millor però mai arribarà a ser com el masculí

-Cada vegada s'està potenciant més, però queda molta feina per fer i no ho canviarem en dos dies. Penso que cada cop serà més important, més gent el mirarà, més gent l'apoiarà, cada cop més nenes el practican... però d'aquí a que sigui igual de conegut/ben pagat... que

el masculí es tardara molt temps. Hi ha molta gent de ment oberta que esta disposada a canviar el seu pensament sobre el futbol femení, pero ni ha molta tambe que ha crescut amb el perjudici de dir: el futbol es d'homes, i son aquestes persones les que impedeixen i impediran que el futbol femení algun dia pugui ser igual d'important que el masculí.

-És una bomba que sols acaba d'esclatar. I creixerà en tots els sentits.

-Doncs espero que acabem com el futbol masculí

-Hi haurá un augment de tot, ja que els mitjans de comunicació cada cop donen més visualitat al esport femení, i per al que respecte el salari, ara esta en marxa un conveni colectiu que fa que a primera divisió les noies tinguin un mínim per cobrar.

-Qui sap, jo espero que millorin las condicions laborals en tots els àmbits però per això em de seguir lluitan tot i així crec que s'està avançant, al futbol d'ara ja no és com el d'abans.

-Crec que amb el pas del temps el futbol femení pot créixer moltíssim gairebé igualant al futbol masculí però, el negoci del futbol masculí és tant gran que dubto que el femení arribi a igualar-se. És a dir, crec que es pot desenvolupar positivament igualant al fut masculí pel que fa els mitjans de comunicació, la publicitat, el terreny de joc... Però, amb excepciona ja que el fut masculí es un negoci enorme i no l'abandonaran per fer créixer a un altre negoci que no saben si els hi aportarà tant benefici com ha fet aquest.

-Malauradament, es mantindrà

-Espero que segueixi expandit-se, que la gent s'animi a omplir els camps, que se'n parli més de 30 segons en el telenotícies, que augmentin sous i sigui igual que el masculí, perquè és futbol igual.

-Tinc l'esperança que amb el pas dels anys el futbol femení estigui a un mateix nivell que el masculí en tots els aspectes, ja que no deixa de ser un mateix esport. Penso que el fet de practicar un esport que t'agrada t'ha de fer sentir bé i la societat no hauria de fer judicis tipu: el futbol és un esport masculí, ja que això nomes genera pressions socials que acaben condicionant-nos.

- Crec i tinc l'esperança que en un futur el futbol sigui un esport totalment ben vist tan per noies com per nois i totalment igualitari a nivell salarial i que cap equip tingui prioritats sobre de cap altre pel sexe.
- Crec que evolucionarà cap a positiu, tot i que per desgràcia no crec que s'equipari mai al nivell del futbol masculí.
- Confio que mica en mica i gràcies al nostre esforç s'anirà equiparant amb el futbol masculí.
- Penso i desitjo que sigui en ordre exponencial. A nivell professional cobrant una mica més, tenint més visibilitat i respecte, ja que ens els últims dos anys han millorat moltíssim aquests dos punts. A nivell d'aficionat espero que la federació ens ajudi una mica més i ens doni més suport, sembla que últimament s'han posat les piles.
- M'agradaria pensar que les noies que juguen en equips professionals es podran guanyar bé la vida i no haver de treballar d'alguna altra cosa. No sé però, si serà la realitat
- Espero que cada cop a millor, tot i que crec que mai arribarà al nivell dels homes... no hi ha tants diners per pagar a dos equips de primera com es fa ara... s'hauria de baixar el sou dels homes i això està clar que mai passarà, malauradament

m. Annex 3: Resultats de les enquestes a entrenadors/es i coordinadors/es.

- **Gènere**
Femení quatre respostes i masculí tres.
- **De quina manera estàs involucrat/ada en el món del futbol?**
Un jugador/a, un coordinador/a i cinc entrenadors/es.
- **Quin nivell d'entrenador/a tens?**
Dues persones no tenen cap títol, dues tenen el títol de monitor, un té el nivell 1 i dos tenen el nivell 2.
- **A quin club ets participant?**
  - C.E. Berga
  - C.E. Manresa
  - Vic Riuprimer
  - Oar Vic
  - FE UE Tona
  - CE Berga, però al futbol femení vaig estar a la FCF Delegació del Bages-Bergueda
  - Vic Riuprimer REFO
- **Has tractat alguna vegada algun equip femení ja sigui el d'un club o el d'un campus?**
Les set respostes han dit que sí.
- **Al club que entrenes, els equips masculins i femenins tenen la mateixa metodologia?**
Dos han dit que sí, dos més han dit que més o menys i un ha respòs que no.
- **Els recursos tècnics del teu club són els mateixos per als dos sexes? (Instal·lacions, material, sou, horaris...)**
  - Si
  - No
  - En moltes coses si sobretot en el futbol base però a nivell de primers equips No!
  - No

-Si

-Si

-No

- **En cas de que estiguis involucrat/ada al futbol femení, quin objectiu a nivell personal pretens aconseguir dins del futbol femení?**

-Podel-si ensenyar el maxims possible i que creixin com a jugadores i persones!!

-Que tingui el mateix renom que el masculí

-Aportar el Què pugui perquè totes les noies que vulguin puguin jugar a futbol, i donar-los el tracte que mereixen a més d'intentar potenciar el futbol femení perquè algun dia les noies tinguin les mateixes oportunitats que els nois.

-Sonretot formació i anar aconseguint l'igualtat

-Arribar a entrenar un equip de màxim nivell i fer créixer el club amb equips femenins. Un somni crear un club només femení

-Que segueixi creixent exponencialment com fins ara.

- **Quina creus que serà l'evolució del futbol femení en els propers anys?**

-Més important que la del masculí

-En augment

-Ha crescut molt però estàvem tan endarrera que el marge de millora és molt gran!

-Cada cop professionalitzar-lo més

-Tindrà una gran millora i ara i apostaran perquè i veuen negoci, espero que no el "parbarteixin" i sigui una lliga competitiva i no només de 2 equips

-Com aquets últims anys, crec que l'evolució serà ascendent.

-Seguirà creixent exponencialment i cada cop serà més professional en molts sentits.

- **Què els hi diries a totes les noies futbolistes?**

-Que sempre fagin el que de veritat els i agrada sense importar el que pugui pensar la gent

-Que mai deixin de jugar

-Que lluitin perquè se les tracti igual i no deixin mai que se les menysprei pel fet de ser noies.

-Que lluitin

-Que lluitin pel que els agrada sense escoltar el que puguin dir de fora. Podem demanar molt però primer i hem de lluitar i creure nosaltres per poder potenciar el que volem.

-Que segueixin jugant com ho fan fins ara, que la societat cada vegada esta més sensibilitzada en que el futbol es i ha de ser igual per a tots els generes.

-Que sempre facin el que més els agrada!